

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

3 KVĚTEN/ČERVEN 2014
51. ROČNÍK
15 Kč

58. ŠRÁMKOVA SOBOTKA ZAČÍNÁ 28. ČERVNA

Rok se s rokem sešel a 58. ročník Šrámkovy Sobotky je téměř na dohled. Téma pro rok 2014 zní NORMA – POSOUVÁNÍ HRANIC a festival tradičně proběhne první prázdninový týden, v letošním roce tedy konkrétně od soboty 28. června do soboty 5. července 2014.

Co vás letos „na Šrámkovce“ čeká? Festival začneme v sobotu půldenní konferencí na téma „Maturita – Zkouška dospělosti?“ Večerní pořad bude ve spojitelně a vzpomeneme výročí vypuknutí 1. světové války. V neděli bude slavnostní za-

hájení od 10. 00 hodin v sále spořitelny, kde odstartujeme většinu celotýdenních dílen a vrhneme se do kulturního a ostatního programu, večer všechno naše snažení podtrhne svým vystoupením Jiří Schmitzer. Od pondělka do pátku potom budete moci navštěvovat autorská čtení, odborné přednášky, poslech rozhlasových her, výstavy, večery vyplní divadelní představení, koncerty či filmové projekce. V úterý bych vás ráda pozvala na zahradu Šrámkova domu, kde se uskuteční koncert hudební skupiny Zrní, která si v roce 2012 vysloužila čtyři nominace na cenu Anděl. Při příležitosti letošního stého výročí od narození velkého vypravěče Bohumila Hrabala jsme si dovolili ve čtvrtek zařadit komponovaný pořad na Šolcově statku. Večer nás v Městském divadle čeká „Testosteron“ - drsná komedie v podání Divadla Point Prostějov. V pátek již tradičně večer dílen v sále spořitelny. Poslední den festivalu zahájíme na zahradě Šrámkova domu závěrečným vystoupením účastníků dětské dílny Šrámkovy Sobotky 2014. To byl sobotecký muzikant! je název vzpomínkového koncertu dechové hudby Jubilanka na kapelníka a učitele pana Josefa Janků. A hudební tečka kapel OTK a PRAGUE CONSPIRACY ukončí letošní festival.

POSOUVÁNÍ HRANIC

28. 6. — 5. 7. 2014

Norma

58.

WWW.SRÁMKOVA-SOBOTKA.CZ

Hlavním pořadatelem akce je Městské kulturní středisko Sobotka, spoluorganizátoři Město Sobotka, Nipos – Artama Praha, občanské sdružení SPLAV!, občanské sdružení Šrámkova Sobotka, ZŠ Sobotka, EXOD Sobotka. Festival se koná pod dlouholetou záštitou Rady Královéhradeckého kraje. Chtěla bych všem za jejich práci a pomoc poděkovat. Vás, čtenáře Zpravodaje a sobotecké občany srdečně pozvat na kulturní pořady a všem přeji hezký kulturní týden, začátek prázdnin a vlastně krásné celé léto.

FESTIVAL ČESKÉHO JAZYKA, ŘEČI A LITERATURY

Pavčina Havlová

OBSAH

RADNICE INFORMUJE

Zateplení a výměna oken	4
Oprava chodníku	4
Oprava mostu	5

VĚSTNÍK

Koho, co a jak jsme volili	5
Když umění promluví	6
Kost - nové výhledy	6
Tradice tradičně i netradičně	9
Zamyšlení třetí	9
Památce sourozenců Neumannových	10
Hosté předání do rukou kata	11
Kdanická šlapka	12
Nový strom pod Kostí	12
Nový strom z pohledu odborníka	13
Dříve a nyní	13
Hody, hody ...	15
Stránka pro děti	15
Vzpomínky z proutěného košíčku	16
Hřiště za sokolovnou prokouklo	17
Nosit rytířskou vestu nejde každý den	17
Herectvo na drátech	18
Vzpomínka na Svátku Macouna	19
Krajanské hroby	22

KNIHOVNA

Do sobotecké knihovničky	23
--------------------------	----

ŠKOLNÍ STRÍPKY

Beseda a autorské čtení	23
Školní rok na ZUŠ	23
Literární exkurze	24
MCDonald's cup	25
Beseda o židovství a holocaustu	25
Exkurze do Národního muzea	26

JEZDECKÝ KLUB

Jaro 2014 v JK	26
Přírůstky	27

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

Blahopřání	28
Kulturní kalendář	28
Poděkování	29
Opustili nás	29
Jubilea	30
Výzva politickým stranám	30

RADNICE INFORMUJE

USNESENÍ Z 24. VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ
ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Zastupitelstvo se sešlo 15. 5. 2014 v 18 hod. v sále spořitelny v počtu 11 zastupitelů.

I. Zastupitelstvo projednalo a schválilo:

1. závěrečný účet města za rok 2013 včetně všech příloh, které jsou jeho nedílnou součástí, a vyjadřuje souhlas s celoročním hospodařením, a to bez výhrad;
2. účetní závěrku města za rok 2013;
3. rozpočtové opatření č. 4/2014/Z – úprava rozpočtu k 15. 5. 2014 v celkové částce úprav 200 000,- Kč ve výdajové části, tedy upravený rozpočet na straně příjmů v celkové částce 39 334 000,- Kč a na straně výdajů v celkové částce 40 864 000,- Kč; viz příloha č. 1 usnesení;
4. prodej p.č. st. 430, o výměře 24 m² v k.ú. Sobotka Ing. Davidu Macounovi, Mladá Boleslav, Novákova 1178, za cenu dle znaleckého posudku + náklady spojené s prodejem;
5. prodej p.p.č. 2243/1, ostatní plocha, o výměře 94 m² v k.ú. Sobotka paní Vladimíře Hůlkové, Sobotka, Předměstská 203, za cenu dle znaleckého posudku + náklady spojené s prodejem;
6. prodej p.p.č. 470/1, trvalý travní porost, o výměře 338 m², p.p.č. 443/2, trvalý travní porost, o výměře 254 m², p.p.č. 454/12, vodní plocha, o výměře 17 m², p.p.č. 454/13, vodní plocha, o výměře 10 m² a p.p.č. 454/15, vodní plocha, o výměře 16 m², vše v k.ú. Kdanice p. Miroslavu Bártovi ml., Mladějov, Roveň 7, za cenu dle znaleckého posudku + náklady spojené s prodejem;
7. zveřejnění záměru prodat část p.p.č. 2404, ostatní plocha, o výměře cca 80 m² v k.ú. Sobotka;
8. zveřejnění záměru prodat stožárovou trafostanici PTS 35/0,4kV provozní číslo JC 0670 Sobotka – U koupaliště postavenou na pozemku parc. č. 2495/1, obec Sobotka, k.ú. Sobotka;
9. zveřejnění záměru prodeje kanalizační stoky A-4 (ulice U Sklářny), A-5 (Bezručova), A-7, B (Boleslavská), B, B-1, D a podchycení stávajících stok (ulice Příčná, Krátká, U Staré pošty), vedených pod identifikačním číslem majetkové evidence kanalizační sítě IČME: 5207-752096-00272124-3/1, vše v k.ú. Sobotka, vybudované v rámci 2. etapy výstavby vodního díla Sobotka – Osek: Kanalizace a čistírna odpadních vod;
10. výsledek vyhodnocení přijatých nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení na stavební práce na veřejnou zakázku: Snížení energetické náročnosti MŠ Sobotka, se spol. EMH stavební CZ s.r.o., Pobřežní 95/74, Praha 8, IČO 01972197, za cenu 9 452 421,31 Kč včetně DPH a uzavřít s dodavatelem smluvní vztah;
11. výsledek vyhodnocení přijatých nabídek na veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce: Chodníky v ul. Jičínská, se spol. Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., K Vápence 2677, Pardubice, IČO 25253361, za cenu 3 545 300,- Kč včetně DPH a uzavřít s dodavatelem smluvní vztah;
12. výsledek vyhodnocení přijatých nabídek na veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce: Chodníky v ul. Zahradní, kde se na prvním místě umístila společnost Stavby Koťátko s.r.o., Špálova 295, Sobotka, IČO

26007835 za cenu 542 678,- Kč včetně DPH a uzavřít s dodavatelem smluvní vztah;

13. výsledek vyhodnocení přijatých nabídek na veřejnou zakázku malého rozsahu na dodávku: Výměna oken v č.p. 6 v Sobotce, kde se na prvním místě umístil Roman Langer, Staré Oldřichovice 1, Ústí nad Orlicí, IČO 11148896, za cenu 947 760,72 Kč včetně DPH a uzavřít s dodavatelem smluvní vztah;

14. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 188/2, rozdělenou GP č.123-33/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 118/2014 a nově označenou jako p.p.č. 188/14, ostatní plocha, o výměře 382 m², část p.p.č. 188/2, rozdělenou týmž a nově označenou jako p.p.č. 188/15, ostatní plocha, o výměře 63 m², část p.p.č. 188/9, rozdělenou GP č.125-85/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 261/2014, a nově označenou jako p.p.č. 188/20, orná půda, o výměře 14 m² a část p.p.č. 188/9, rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 188/19, orná půda, o výměře 101 m², vše v k.ú. Stéblovic;

15. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 188/2, rozdělenou GP č.122-38/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 110/2014 a nově označenou jako p.p.č. 188/13, ostatní plocha, o výměře 91 m² k.ú. Stéblovic;

16. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 188/2, rozdělenou GP č.124-84/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 257/2014 a nově označenou jako p.p.č. 188/17, ostatní plocha, o výměře 129 m² a část p.p.č. 778/1 rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 778/6, ostatní plocha, o výměře 15 m², vše v k.ú. Stéblovic;

17. zveřejnění záměru města prodat p.p.č. 188/10, ostatní plocha, o výměře 135 m², část p.p.č. 188/2, rozdělenou GP č.124-84/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 257/2014, nově označenou jako p.p.č. 188/18, ostatní plocha, o výměře 9 m², část p.p.č. 778/1 rozdě-

lenou GP č.118-12/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 77/2014, nově označenou jako p.p.č. 778/5, ostatní plocha, o výměře 139 m² a část p.p.č. 302/1 rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 302/5, ostatní plocha, o výměře 46 m², vše v k.ú. Stéblovic;

18. zveřejnění záměru města prodat p.p.č. 170/11, zahrada, o výměře 283 m², část p.p.č. 170/5, rozdělenou GP č.119-13/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 95/2014 a nově označenou jako p.p.č. 170/19, trvalý travní porost, o výměře 14 m² a část p.p.č. 170/12 rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 170/18, trvalý travní porost, o výměře 125 m², vše v k.ú. Stéblovic;

19. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 188/1, rozdělenou GP č.117-11/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 76/2014, nově označenou jako p.p.č. 188/11, ostatní plocha, o výměře 157 m² k.ú. Stéblovic;

20. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 308/5, rozdělenou GP č.116-10/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 66/2014, nově označenou jako p.p.č. 308/7, ostatní plocha, o výměře 59 m², část p.p.č. 778/1, rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 778/3, ostatní plocha, o výměře 55 m², část p.p.č. 302/1, rozdělenou týmž GP a nově označenou jako p.p.č. 302/3, ostatní plocha, o výměře 75 m², vše v k.ú. Stéblovic;

21. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 302/1, rozdělenou GP č.126-86/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 262/2014, nově označenou jako p.p.č. 302/6, ostatní plocha, o výměře 361 m², k.ú. Stéblovic;

22. zveřejnění záměru města prodat část p.p.č. 328, rozdělenou GP č.115-9/2014 odsouhlaseným KÚ Jičín pod č. 129/2014, nově označenou jako p.p.č. 328/2, ostatní plocha, o výměře 78 m², k.ú. Stéblovic;

23. zveřejnění záměru prodeje, p.p.č. 488/1, orná půda, o výměře 889 m², p.p.č. 489, orná půda, o výměře 1 399

m², p.p.č. 490, trvalý travní porost, o výměře 1 851 m², p.p.č. 492, ostatní plocha, o výměře 120 m² vše v k.ú. Roveň u Sobotky;

24. zveřejnění záměru bezúplatného převodu p.p.č. 491, ostatní plocha, o výměře 574 m² a p.p.č. 495, ostatní plocha, o výměře 410 m² vše v k.ú. Roveň u Sobotky.

II. Zastupitelstvo vzalo na vědomí:

1. zápis z jednání finančního výboru ze dne 30. 4. 2014;
2. zápis z jednání kontrolního výboru ze dne 8. 4. 2014;
3. rozhodnutí č. 14164653-SFŽP o poskytnutí podpory na akci: MŠ Sobotka – zateplení a výměna oken a pověřuje starostu dalším jednáním a podpisem smlouvy;
4. schválenou žádost o příspěvek na akci: Chodníky v ul. Jičínská – ISPROFOND 5527510077 a pověřuje starostu dalším jednáním a podpisem smlouvy.

III. Zastupitelstvo pověřilo:

1. funkcí oddávajícího Ing. Lubora Jenčka.

IV. Zastupitelstvo deleguje:

1. ve smyslu ust. § 84 odst. 2 písm. f) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, Bc. Jana Janatku, náhradníka Bc. Luboše Patku, jako zástupce města na 20. řádnou valnou hromadu společnosti Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s., a pověřuje ho účastí, zastupováním a hlasováním na této valné hromadě, konané 11. června 2014.

V. Zastupitelstvo ukládá:

1. tajemníkovi MěÚ do 30. 6. 2014 připravit návrhy nových OZV o nakládání s KO a o poplatku za KO a po projednání návrhů s ODK MV ČR tyto předložit zastupitelstvu.

Stanislav Tlášek, starosta

ZATEPLENÍ A VÝMĚNA OKEN MATEŘSKÉ ŠKOLY

Město Sobotka v loňském roce podalo žádost o dotaci na zateplení a výměnu oken MŠ. Žádost byla úspěšná a v dubnu letošního roku město obdrželo rozhodnutí č. 14164653-SFŽP o poskytnutí podpory na spolufinancování projektu z Operačního programu Životní prostředí a z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP). Podle tohoto rozhodnutí a jeho přílohy jsou celkové náklady projektu vyčísleny na 10 139 523 Kč. Z této částky jsou celkové nezpůsobilé výdaje 4 563 843 Kč a celkové způsobilé výdaje 5 575 680 Kč. Podpora (dotace) z Fondu soudržnosti Evropského fondu pro regionální rozvoj činí 4 739 328 Kč a dotace SFŽP ČR ve výši 278 784 Kč. Město tedy obdrží dotaci ve výši 5 018 112 Kč z celkových způsobilých výdajů a dodá vlastní podíl ve výši max. 5 121 411 Kč.

Tyto uvedené částky vycházejí z projekční dokumentace a předloženého rozpočtu akce. V dubnu letošního roku byla zveřejněna výzva ke zpracování nabídky ve zjednodušeném podlimitním řízení na stavební práce na veřejnou zakázku: Snížení energetické náročnosti MŠ Sobotka.

Nabídku podaly tři firmy: Ge-ma MB s.r.o., Mladá Boleslav, Evropská stavební MB a.s., Praha a EMH stavební CZ s.r.o., Praha. Hodnotící komise dne 6. 5. 2014 doporučila zadavateli, tedy městu, uzavřít smlouvu se společností EMH stavební CZ s.r.o., Poblěžní 95/74, Praha 8, IČO 01972197, která podala nejnižší nabídkovou cenu ve výši 9 452 421 Kč včetně DPH. Zateplení a výměna oken se tedy bude realizovat za nižší cenu, než předpokládal projekt.

Akce bude obsahovat výměnu původních oken za nová okna s izolačním zasklením a zateplení obvodových stěn budovy kontaktním tepelně izolačním systémem. Dále budou zatepleny stropní konstrukce sousedící s nevytápěným prostorem. Při realizaci uvedených úprav budou prováděny další doplňkové stavební práce (úpravy vnitřních i vnějších povrchů, výměny parapetů a oplechování, úpravy hromosvodné sítě, úpravy zámečnických konstrukcí apod.).

Termín realizace díla je 23. 6. – 30. 9. 2014. Provoz mateřské školy a školní jídelny bude přerušeno od 14. 7. do 1. 8. 2014.

OPRAVA CHODNÍKŮ V JIČÍNSKÉ ULICI

Město Sobotka v lednu letošního roku podalo žádost o dotaci na projekt opravy chodníků v Jičínské ulici. O dotaci bylo zažádáno v rámci „programu určeného ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování všem osobám s omezenou schopností pohybu a orientace“ z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Dne 12. 5. 2014 město obdrželo písemnou zprávu, že Výbor SFDI svým usnesením ze dne 5. 5. 2014 schválil žádost města o příspěvek na zmíněnou akci v max. výši 2 797 000,- Kč.

Dne 22. 4. 2014 byla zveřejněna výzva k podání nabídky na veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce: Chodníky v ulici Jičínská. Zadávací dokumentaci na tuto veřejnou zakázku si vyžádalo pět firem. Dne 12. 5. 2014 se uskutečnilo výběrové řízení na zhotovitele výše uváděné akce a hodnotící komise stanovila pořadí nabídek dle výše nabídkové ceny. Nabídku podaly nakonec pouze dvě

firmy: Chládek a Tintěra Pardubice a.s. a M-Silnice a.s. Pardubice. Nabídku s nejnižší nabídkovou cenou ve výši **3 545 300 Kč** včetně DPH předložila firma Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., K Vápence 2677, Pardubice, IČO 25253361. Vysoutěžená cena je stejně jako v případě zateplení MŠ nižší, než byl rozpočtovaný předpoklad.

Akce zahrnuje výměnu krytu a konstrukčních vrstev chodníku, výškové úpravy silničních obrub, odvodnění zpevněných ploch a nasvětlení dvou stávajících přechodů pro chodce. Řešený úsek chodníků má délku 276 m a je ohraničen objektem lékárny a vstupem do mateřské školy. V úseku od lékárny ke spořitelně bude povrch chodníků ze žulové mozaiky a před zdravotním střediskem dojde k rozšíření chodníku a bude použita zámková dlažba. Získání dotace bylo podmíněno rekonstrukcí jednolitého úseku chodníku, proto bude vyměněn i stávající chodník ze zámkové dlažby před mateřskou školou, který bude

navíc před vchodem do staré budovy MŠ rozšířen o cca 5 m a zúžen přechod pro chodce na pouhých 6 m. Tento přechod a přechod u spořitelny bude nově vyznačen a z obou stran nasvícen.

Termín realizace díla je 1. 7. – 31. 10. 2014.

Rekonstrukci bude nutně potřeba provést i protější chodník, tj. před drogerií paní Vaňkové, obchodem paní Jenčka a obchodem paní Janů, ale vzhledem k tomu, že tento chodník nesplňuje předepsanou šířku a kvůli dopravě v Jičínské ulici ho nelze rozšířit, není zároveň možné na jeho rekonstrukci získat dotaci. Oprava tak bude v budoucnu realizována pouze z finančních prostředků města.

Dalším chodníkem, který by měl být opraven ideálně v příštím roce, je chodník v Boleslavské ulici od řeznictví na rohu s Novoměstskou ulicí po bytový dům čp. 124 na rohu s Jeřábkovou ulicí.

OPRAVA MOSTU NA SILNICI I/16

V květnu obdrželo město Sobotka informaci od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, že Ředitelství silnic a dálnic ČR omezí provoz na obchvatu Sobotky (silnice I/16) z důvodu rekonstrukce mostu nad železniční tratí. Most bude opravován tak, že bude uzavřena vždy jedna strana vozovky a provoz bude řízen kyvadlově pomocí semaforů. Opravy budou probíhat od 2. 6. do 30. 11. 2014.

Bc. Jan Janatka, místostarosta

KOHO, CO A JAK JSME VOLILI JAK V SOBOTCE PROBĚHLY VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Česká republika je DESET LET členskou zemí Evropské unie. Každý z nás má svůj názor na to, co nám členství v EU dalo nebo vzalo. **Ve dnech 23. – 24. května 2014** jsme měli možnost svůj vztah k Evropě vyjádřit účastí či neúčastí ve volbách do Evropského parlamentu. Dříve než uvedu výsledky voleb „za Sobotku“, zmíním alespoň krátce, „KOHO A CO“ jsme vlastně volili.

Poslance Evropského parlamentu jsme mohli vybírat z velkého množství kandidujících stran a hnutí a rovněž z velkého počtu jimi navrhovaných kandidátů. Daným systémem voleb, kdy volič vybírá pouze JEDNU stranu a jí navrhované kandidáty, neexistuje příliš velký manévrovací prostor pro rozhodování. A tak buď volíme „svou tradiční, oblíbenou stranu“ nebo nám sympatického kandidáta (kandidáty) bez ohledu na jeho (jejich) stranickou příslušnost. Připomeňme si, že Evropský parlament je JEDINOU PŘÍMO VOLENOU INSTITUCÍ EU. Prozatím jej tvořilo 766 europoslanců, po těchto volbách se má jejich počet snížit na 751. Za Českou republiku zasedne do poslaneckých lavic 21 europoslanců, které navrhovalo 39 stran a hnutí. Připomeňme si také, že základy EU byly položeny už v roce 1958 vznikem Evropského hospodářského společenství. Ve svých začátcích

tehdy rozvíjelo spolupráci šest zemí: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko. EHS se proměnilo nejen názvem v roce 1993 na Evropskou unii. Osmnáct z 28 členských zemí využívá euro. Denně jím platí 334 milionů lidí. Evropská unie pokrývá území o rozloze 4,3 milionu kilometrů čtverečných. Unii nejvíc věří Lucemburčané (88 % obyvatelstva), Malťané (81 %), Slovinci (76 %), Němci a Finové (po 73 %). V České republice je to 54 % obyvatel.

Ať už máme na EU jakýkoli názor, je třeba uznat, že pro vstup do tohoto společenství jsme se rozhodovali svobodně v referendu, a to souhlasem většiny jeho účastníků. Pravdou je i to, že mnohé jsme za deset let členství promarnili – od vyjednávání schopností přes „tvořivé

přístupy“ až po neschopnost řádně čerpat obrovské prostředky na rozvoj vlastní země. Zmínit je třeba i fakt, že bytí má Evropská unie mnohé nedostatky, představuje pro Evropany rozhodně lepší možnost vzájemného soužití lidí a mnohonárodnostních zemí, než byly problémy a neshody vedoucí ke dvěma světovým válkám, které z Evropy vyšly. A tak účast ve volbách do Evropského parlamentu je i podporou lepší šance pro „starý kontinent“.

A teď už konkrétně a bez komentáře údaje o tom, JAK jsme do Evropského parlamentu volili v Sobotce. Pro srovnání jsou uvedeny výsledky v rámci celé České republiky, Královéhradeckého kraje a okresu Jičín.

Miroslav Jalovecký

POLITICKÁ STRANA	ČESKÁ REPUBLIKA	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	OKRES JIČÍN	SOBOTKA
ANO 2011	16,13	17,30	17,97	19,08
TOP 09-STAN	15,95	14,97	16,40	19,74
ČSSD	14,17	12,50	12,97	13,49
KSČM	10,98	10,76	10,88	9,54
ODS	7,67	10,29	8,64	4,93
KDU-ČSL	9,95	8,63	5,07	5,92
SVOBODNÍ	5,24	5,49	5,07	6,25
ÚČAST	18,20%	18,77%	17,89%	15,97%

KDYŽ UMĚNÍ PROMLUVÍ (ÚVAHA O ALENĚ ANTONOVÉ A PETRU ŠTURMOVI)

Vážení přátelé, dovoluji mi být optimistou a snílkem! Jsem přesvědčen, že akademický sochař Petr Šturma je tu s námi přítomen, stejně jako akademická malířka Alena Antonová. Nechci, aby to vyznělo jako laciná fráze, připomínající, že umělec žije trvale ve svém zajímavém a hodnotném díle; ale chci tvrdit, že je tu opravdu s námi. Duchovně, neboť věřím na duši a věčnost, věřím na lásku a spravedlnost.

Petr Šturma byl upřímný, spravedlivý a nadaný, o čemž svědčí jeho dílo, reprezentující kubismus dvacátého století. Určitě se nyní tiše prochází mezi vystavenými exponáty a je mile překvapen, jak báječně splynuly s krásným prostorem, ve kterém jsou rozmístěny, je potěšen, že neztratily nic na kráse, harmonickém pohybu a virtuózním zpodobnění tváří portretovaných osobností. Je spokojen, že jeho tvorba nezapadla v marastu současného módního hnsu a dovede oslovit člověka, jenž stále rozezná umění od neumění. Jeho kubistické vidění světa, vycházející z české školy, ovlivněné Gutfreundem a Fillou, je svébytné. Nic nepředstírá, nic nešídí – dovede zachytit pohyb, postavy ožívají a divák jen čeká, kdy ta osamocená portretovaná hlava promluví. Sochy – monumentální – pak splývají s prostorem, do kterého byly určeny. Šturma je svůj, nikdy se nepodbízel a jen nevyčleřitelná nemoc leukémie dovedla nepříznivě zasáhnout do jeho života. Dílo, které ve svém životě vytvořil, je důkazem, že kubismus má stále právo na

existenci. Je krásné – pokud zobrazuje krásu, je monumentální – pokud je umístěno v prostoru, kam patří, je svědectvím a výpovědí o životě člověka, nadaného člověka, který po sobě zanechal výraznou stopu v historii českého umění. Pokud se mnou souhlasíte, že je dnes Petr tady v té krásné galerii přítomen, pak mi dovoluji, abych se ho zeptal, co si myslí o tvorbě své přítelkyně od studentských let, kamarádky, jež jej provázela po celý život, o manželce, se kterou trávil poslední roky života. Souhlasíte? Musíte, když jsem si to tak na vás vymyslel. A já tedy položím první zvědavou otázku:

Jak se vám, Petře, líbí poslední tvorba Aleny Antonové, Fillovy žákyně, obdivovatelky a věrné následovnice? „Jsem mile překvapen, že se nepoddala přibývajícím létům, která tak často vedou člověka a umělce obzvláště k lenivění ducha, k pohodlnosti a šalbě. Ta šalba se dotýká nejen jeho samotného, ale i diváka, pro něhož tvoří. Alena je neustále naplněna potřebou pracovat a stále se zdokonalovat, o čemž svědčí nově namalované obrazy, vystavené v Šolcově domě. Podívejte se pozorně na ty radostné barvy, promyšlenou kompozici i všudypřítomný, lehce erotický náboj, pokud pracuje s ženskou postavou či mileneckou dvojicí!“

Petře, máte stejný pocit při prohlížení grafických listů, zvláště velkých linorytů? „Jsou důkazem o její radosti ze hry, neboť umělecká tvorba

nesmí být jen prací, ale i příjemnou hrou, aby dokázala zachytit prostředí – důvěrné prostředí, ve kterém umělec žije. Proto ty návraty do minulosti, vzpomínky, promítání nálad. To všechno k dobrému umění patří.“

Co si myslíte o tom, jak by se o její práci vyjádřil Emil Filla, u kterého studovala? „Pan profesor byl velice citlivý, k žákům pozorný a životem těžce poznamenaný. Ale v případě Aleny by určitě nešetřil chválou a obdivem, stejně jako vy, když mě nutíte, abych tady za vás vyprávěl o autorce...“

Děkuji vám, Petře, děkuji, loučím se s vámi a jsem rád, že jste mezi nás při zahájení dnešní společné výstavy vaší tvorby a prací Aleny Antonové zavítal!

Možná, že si vážení přítomní říkáte, že jsem se z toho šikovně vyvlékl, že jsem za sebe nechal mluvit někoho jiného. Ale pravda je trochu jiná: dobré umění, a dnešní výstava nám nabízí velice dobré umění, tak tedy dobré umění nepotřebuje ani květnaté věty, reklamu, učené fráze kunsthistoriků, dovede oslovit člověka – citlivého diváka – bez zbytečných slov.

Proto prosím, buďte shovívaví k mému úvodnímu řečnění, v tichosti si prohlédněte vystavené sochy i obrazy, a věřím, že budete potěšeni, naplnění radostí a nabudete pocit, že krása má stále místo v našem životě, i když mnozí tvrdí opak.

Karel Žižkovský

KOST - NOVÉ VÝHLEDY

Turistická sezóna začíná, a tak jsem si udělala malý výlet na nedaleký hrad Kost, a krátce jsem pohovořila s kastelánem hradu, panem Janem Macháčkem.

Pane kasteláne, hrad Kost je nejzachovalejším gotickým hradem v Čechách, a dokonce někteří návštěvníci

Českého ráje tvrdí, že kdo nebyl na Troškách, v Prachovských skalách a na Kosti, nebyl v Českém ráji. Odpovídá tomu návštěvnost?

Myslím si, že se to nedá tak říct a že se to nedá ani srovnávat. My jsme na rozdíl od Trosek a Prachovských skal limitováni prohlídkami s průvodci a prohlídkovými okruhy. Každoroční ná-

vštěvnost je něco kolem 60 000 lidí, jen v roce 2012 jsme zaznamenali velký pokles.

Novinkou v letošním roce je vybudování nového dřevěného ochozu na posledním nádvoří hradu. Na internetu jsem se dočetla, že ochoz byl v pátek 25. dubna 2014 slavnostně

otevřen. Co bylo důvodem vybudování ochozu?

Důvodů bylo několik. Prvním z nich je poskytnout návštěvníkovi lepší výhled do okolí, protože hrad je v údolí. Dostali jsme se tak o 11 metrů výš oproti původní rozhledové ploše hradního parkánu. Další důvod byl logistický, protože paláce mají jen jeden vchod a původně měly i stejný východ. Docházelo tak ke kolizím prohlídek, návštěvníci do sebe naráželi a bylo to tak pro ně velmi nepříjemné. Teď máme spodní vchod a nahoře na hradbách máme východ. Výpravy se tak mohou za sebou volně pohybovat jako had, a tím je vše rychlejší, pohodlnější.

Návštěva tohoto nového vyhlídkového ochozu je tedy součástí každého prohlídkového okruhu?

Návštěva tohoto ochozu je součástí každé prohlídky, která míří do paláců. Jedná se tedy o prohlídky Okruh I. a spojených okruhů Okruh I. + II., protože ostatní prohlídky jako jsou Mučírna či Kat Heřman do paláců nejdou.

Z hradních webových stránek jsem se dozvěděla, že ochoz je dlouhý 45 metrů a je postaven ve výšce 11 metrů. Na stavbu mělo být použito zhruba 40 m³ dubového dřeva, které bylo vytěženo v lesích Kinských. Jak dlouho stavba trvala?

Stavba byla zahájena na jaře roku 2012, dokončení bylo plánováno na jaro 2013. Práce se bohužel protáhla zhruba o tři čtvrtě roku. Kolaudace tak byla až v prosinci 2013. Problémy nastaly hlavně, co se týče hradeb. Prováděla se jejich sanace, tzn. vyčištění spár, přespárování, muselo se obnovit odvodnění, které tady existuje. Problém byl v tom, že podle průzkumu na hradby nikdo nesáhl od jejich vybudování, tedy od 2. poloviny 14. století. Poškození hradeb bylo značné, v historii hradu byly vlastně rekonstruované poprvé. Oprava se tak oproti plánům protáhla na daleko delší dobu.

Ochoz je skutečně z dubového dřeva?

Materiál použitý na ochoz je skutečně převážně dubový, kromě střechy. Šindel na střeše je smrkový. Na těsnění k věži, aby se zamezilo zatékání podél zdí, se použilo původní metody těsnění olověným páskem. Olovo se na tyto účely používalo tradičně. Spojy jsou dělány dřevem, využilo se čepování. Není tedy použito kovových materiálů, používaly se původní tradiční metody.

Musí se dřevo nějak udržovat, napouštět?

Ten dub má základní ošetření vlastně už z výroby, není třeba ja-

kýchkoliv nátěrů, dřevo vyschne. Nejdříve se tzv. vyplaví, dřevo pak vlastně „zkamení“ a mělo by bez údržby vydržet 150 let. Jedná se rovněž o původní metodu. Ta metoda funguje na jiných objektech, kde existují už 400 let vazby bez jakékoliv údržby. Funkčnost této metody je skutečně dlouhými roky ověřena. Jakékoliv chemické laky a nátěry za kratší či delší dobu oprýskají, ale tato metoda vždy fungovala a funguje dál.

Stavba určitě podléhá bezpečnostním předpisům. Museli jste dělat třeba nějaké zátěžové zkoušky?

Určitě, protože ochoz je nově vybudovaný. Původní záznam o tom, jak ochoz vypadal v době, kdy hrad ještě fungoval jako hrad, neexistuje. Jedinými „doklady“ jsou kresby Karla Hynka Máchy, které nemůžeme samozřejmě brát jako autentický historický podklad. Také on to už kreslil jen podle vyprávění a nevíme, v jakém rozsahu pracovala jeho představivost a fantazie.

Stavba tak musí stoprocentně podléhat bezpečnostním normám jak České republiky, tak Evropské unie. Musela se dodržet šířka pochozu 1,20 m, musí být opěrné body zábradlí, průleznost zábradlí je řešena ondrášovskými kříži v kombinaci s provazem, aby nikde nemohlo prolézt dítě. Bezpečnostním předpisům samozřejmě podléhá i schodiště. Původní schodiště mělo jen jedno dlouhé rameno až úplně dolů. My jsme museli budovat schodišťovou věž, protože norma nařizuje, že po 18 stupních schodových musí být odpočívadlo. Původní projekt pracoval s tím, že „pojede po stopách“ po původním schodišti a vytvoříme ho jako jakousi repliku. Bohužel to nešlo právě z důvodu bezpečnostních norem a předpisů.

Plánují se další nějaké přestavby či úpravy některých částí hradu?

Na jaře se mělo začít s opravou střechy na Bibrštejském paláci, ale situace není jednoduchá. Protože jsme součástí CHKO, jsme vázáni předpisy a povoleními Správy CHKO. Půda Bibrštejského paláce funguje jako letniště netopýrů, nemůžeme tedy od 1. 4. do 1. 11. sundávat

střechu. Můžeme pracovat pouze přes zimu. Vzhledem k termínům stavebních povolení a dalších jednání bychom začínali až někdy na konci února, což by byl vysloveně šibeniční termín, a stavba by se nedokončila do dubna. Tato rekonstrukce je tedy odložena na další zimu.

Obdobný problém jsme měli i s čeledníkem, který má rovněž novou střechu. Původní břidlicová střešní krytina byla nahrazena šindelovou střechou. Břidlice na původní dřevěnou vazbu byla velmi nevhodná, zbytečně vazbu zatěžkala a poškozovala. Byl zde použit ručně štípaný modřínový šindel. Čeledník je rovněž letništěm netopýrů. Je zde cca 150 – 200 hlav netopýrů a my jsme pro ně vytvořili tzv. vletové prostory. Ty musejí být menší, aby vyhovovaly netopýrům, ale byly malé pro holuby. Holubi totiž dělají netopýrům velkou neplechu.

Domníváte se, že vás ještě někde čeká nějaké překvapení v podobě např. neobjevených „pokladů“, původních stavebních prvků či původního vybavení?

Myslím si, že asi ne, ale přece jen jsme jeden objev udělali. Poslední rekonstrukce čeledníku byla prováděna někdy v roce 1917 a tam se všichni místní, kteří na rekonstrukci pracovali, podepsali na jeden z vazebních trámů. My jsme ho vyndali a máme ho tady i s podpisy řemeslníků a mistrů např. z Libošovic či Nepřívěce. Je to vlastně takový záznam z posledních oprav.

Poměrně dlouhou dobu zde na hradě existovala výstavní expozice drahých kamenů. Jak je prostor využíván dnes?

Prostor Horní galerie, jak se to zde nazývá, je bývalá turistická ubytovna. Byla zde expozice drahých kamenů, později výstava skla a po výstavě skla se prostory přestavěly na takový multifunkční sál, který slouží pro pořádání divadelních představení pro dětské zájezdy, v případě potřeby pro ubytování účinkujících divadelních souborů. Takže vidíte, že se někdy tento sál vlastně mění zpět na turistickou ubytovnu. Je využíván dle potřeby, takže doslova a do písmene víceúčelový prostor. Snažíme se využívat každý metr. Hrad z venku vypadá

Foto: I. Jalovecká

velký, ale ve skutečnosti prostory jsou malé, těch místností tady opravdu moc není.

A co místo bývalého pivovaru, jak jsou prostory využívány?

V bývalé varně pivovaru je prodejna suvenýrů a vstupenek. Bytová část je bytovou částí i dnes, slouží pro ubytování zaměstnanců hradu a restaurace. Poslední část pak využívá restaurace jako sklad a zároveň je tam složený i stavební materiál pro opravu hradu.

Co byste nám ještě řekl závěrem?

Kromě Bibrštejnského paláce jsou zrekonstruované všechny střechy, co na hradě jsou, včetně střechy na Bílé věži. Ta se dělala v letech 2011 – 2012. Při této akci se k dopravě materiálu nahoru využívalo původního gotického šlapacího jeřábu. Jeřáb, jaký se používal ke stavbě věže, my jsme využili při její rekonstrukci. Je to jediný takový jeřáb v republice, jeho „domovem“ je hrad Točník. Tento jeřáb se využíval např. i při opravě Karlova mostu. Je to strašně zajímavý stroj, byl to opravdový zážitek ho tady mít. Je vynálezem 12. století a dokáže zvednout 3,5 tuny. Je to samozřejmě naprosto věrná replika, dokonce k mazání pohyblivých spojů se používá konopné máslo.

Jen pro zajímavost, věž má nahoru 32 metrů a bylo spočítáno, že pro „šlapající“ to bylo stejné jako by šli 5 km do hodně, hodně prudkého kopce. Něco jako by cesta na Bezděz byla dlouhá 5 km. Opravdu to byl velmi náročný výkon, materiál „vyšlapat“ nahoru.

Střechu jsme na Bílé věži museli udělat v mědi, protože střecha nemá tak velký spád, který by šindel potřebovala, aby mohla odolávat nepříznivému počasí. Krovky ve většině byly zachovány, došlo pouze k několika náhradám. Většina prvků tedy zůstala původních ze 17. století.

Nová střešní krytina byla dána i na budovu bývalého pivovaru.

Pane kasteláne, moc děkuji za podrobné a velmi zajímavé povídání.

Na hradě se nezapomíná ani na cyklisty, pro které je připravena úschovna kol (hned vedle pokladny a prodejny suvenýrů). Svou šikovnost a sílu si každý může vyzkoušet při lukostřelbě. Nezapomíná se zde ani na děti. Na ně čeká malé divadelko, kde se stávají i přímými účastníky představení.

Hrad a jeho okolí stále „rozkvétá“ do větší krásy a my se můžeme těšit na další novinky. Budeme hlavně držet palce, aby se nové nápady dařilo úspěšně realizovat.

Ilona Jalovecká

TRADICE TRADIČNĚ I NETRADIČNĚ

ZAMYŠLENÍ DRUHÉ: SOBOTECKÝ JARMARK

Sobotecký jarmark si za čtvrt století své existence užily tisíce návštěvníků. Od prvního ročníku, pořádaného v roce 1988, se v průběhu času neustále programově rozšiřoval, zdokonaloval a brzy svým významem a zájmem veřejnosti daleko překročil hranice Sobotky a celého Sobotecka. **Duchovním otcem jarmarku je MUDr. Ivan KAFKA, kterému je správné a slušné (konečně) veřejně za skvělý nápad a také za dvacet zrealizovaných ročníků upřímně poděkovat.** V roce 2009 převzalo pořadatelskou štafetu Občanské sdružení Jarmark. Nelze mu nic vytknout, právě naopak. **Nelogické však je, proč se jarmark neocitl „pod ochrannými křídly“ Městského kulturního střediska.** To sice s organizátory spolupracuje, ale za jarmark jaksi nenese žádnou odpovědnost. Důležité je, že Občanské sdružení Jarmark dokázalo úspěšně navázat na vše dobré a osvědčené, a tak pokračovat v zajímavé tradici. Organizátorům pomáhají další dobrovolníci. Velký kus práce tradičně odvádí Sbor dobrovolných hasičů Sobotka a Osek. Akce je pořádána s podporou města Sobotka.

Jarmark je jarmark. Patří k němu stánky s nejrůznějším jarmarečním zbožím a občerstvením. Náměstí, Bo-

leslavská ulice a všechny přilehlé uličky jsou jimi doslova napěchovány. Je moc dobře, že se návštěvníci pouze neposunují od stánku ke stánku a nestarají se jen o materiální potřeby, jídlo a pití. Jarmark také nabízí pestrý kulturní program. Jeho součástí je Festival řemesel, pořádaný v parku za Městským úřadem. Cílem je představit malým i velkým návštěvníkům tradiční řemesla včetně možnosti zakoupit si nejrůznější rukodělné výrobky. Na tamější malé scéně lze zhlédnout dětská divadelní představení i komornější hudební žánry jako blues, folk a další styly. Na velkém pódiu na náměstí se pak střídají nejen hudební styly, ale léty prověřené hvězdy české hudební scény. Příležitost však dostávají i začínající umělci, amatérské hudební a taneční soubory a uskupení. Kulturní program by měl oslovovat celou rodinu – všechny generace, což se více méně daří, i když se zdá, že se v posledních ročnících trošičku víc zaměřuje na mladou a mladší generaci. To je s ohledem na věk samotných pořadatelů pochopitelné. Přesto bych se moc přimlouval za určitou vyváženost. Za zamyšlení určitě stojí, jak pro jarmark využít opravené „malé náměstí“ a klidovou zónu zahrady Šrámkova domu. Možná

by nebylo marné (třeba každý druhý rok) vrátit se v předvečer jarmarku i k veřejné projekci krátkých filmů s vlastivědně-turistickou tematikou.

Je na místě zmínit i fakt, že v pětadvacetileté historii Soboteckého jarmarku se uskutečnila i čtyři setkání lidí s příjmením Sobotka – Sobotková. Při nich šlo hlavně o to, aby se setkali známí a přátelé a získali k Sobotce příznivý vztah – nejenom kvůli jejímu jménu.

26. ročník Soboteckého jarmarku a festivalu řemesel se bude letos konat **v sobotu 23. srpna 2014. Předehrou hlavního dne je i letos již tradiční páteční večer.** Stejně jako v několika minulých letech tu budou k dispozici stánky s občerstvením a na velkém pódiu kulturní program. Loňský jubilejní 25. ročník navštívilo na 7 000 lidí.

Jak už bylo řečeno (resp. napsáno), jarmark je jarmark, a tak se v jeho základní podobě a pojetí nedá nic zásadního měnit. Spíše naopak. V tomto případě by tradice měla zůstat tradicí. A tak je především potřeba organizátorům upřímně poděkovat a popřát jim nejen pro letošní ročník, ale i pro ty další **VŠECHNO DOBRÉ!**

ZAMYŠLENÍ TŘETÍ A POSLEDNÍ: KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

„Chození do tanečních“ je pro patnáctileté absolventy základní školy určitým předělem mezi dětstvím a prahem dospělosti. Místní organizace Svazu žen, která se před léty ujala v Sobotce pořádání tanečních kurzů pro „náctileté“, měla báječný nápad. Do tanečních nebylo potřeba nikam dojíždět. Sokolovna byla a je snadno přístupná všem, a tak se v obleku a v šatech dalo městem projít pěšky. Později se k pořádání tanečních připojilo i městem zřízené kulturní středisko a během času převzalo veškerou organizaci.

Celá léta vedli sobotecké taneční manželé Mertlíkovi z Jičina. Nutno podotknout, že velice dobře. Sami vynikající tanečníci, úspěšní trenéři dětských, mládežnických i „dospěláckých“ sólistů i tanečních párů měli „plnou kvalifikaci“. Jednotlivé hodiny, na ně navazující „prodloužené“ i závěrečný „Věneček“ měly vždy vysokou úroveň. Pořadatelé dbali nejen na slušné chování, ale i na odpovídající oblečení účastníků kurzu, jejich doprovodu a hostů, a to včetně všech ostatních návštěvníků „z ulice“. Tím (a nejen tím samozřejmě) dostávaly jak

„prodloužené“, tak i závěrečný „Věneček“ potřebnou úroveň. Taneční zkrátka a dobře byly každoročně velkou společensko-kulturní událostí podzimu. Ve velkém sále Sokolovny tak bylo možné každý rok na podzim zaznamenat obrovskou proměnu patnáctiletých mladých „pánů“ a „dam“, jak jsou účastníci tanečních oslovováni tanečním mistrem a jeho asistenty. Bylo úžasné pozorovat, jak se mění první nesmělé krůčky na parketu v téměř dokonalé, ladné pohyby...

Stejně jako veškerá kultura, bylo a je i pořádání tanečních podmí-

něno dostatkem financí. Kurzovné – neboli poplatky účastníků – nikdy nepokrylo veškeré náklady (pronájem sálu, topení, honoráře lektorů, odměny pořadatelům, živá hudba). Část nákladů muselo vždy uhradit Městské kulturní středisko ze svého rozpočtu. Byla to ale dobrá investice. Vždyť zážitky z tanečních zůstávají všem frekventantům na celý život, a to včetně pocitu, že je mohli prožít „doma“, ve známém prostředí svém, společně se známými vrstevníky – bývalými spolužáky ze „základky“. Pořádání tanečních v Sobotce bylo jedinou společensko-kulturní akcí, která v poměrně dlouhém časovém úseku (tři měsíců) NAJEDNOU oslovila a aktivně zapojila a ovlivnila život celé jedné věkové skupiny. A dovoluji si tvrdit, že nejen na dobu tří měsíců, nýbrž na celý život. Vždyť umět zatančit „klasiku“ se stále počítá k základní gramotnosti – o umění chovat se slušně ve společnosti ani nemluvě.

Neznám přesně důvody, které vedly ke zrušení tanečních, přesněji k tomu, že jejich pořadatelem už není každý rok Městské kulturní středisko v Sobotce. Místo jejich konání nový organizátor pravidelně střídá: jeden rok

se tančí v Bousově, druhý rok v Sobotce. Nevím ani, zda vůbec někdo vysvětlil manželům Mertlíkovým, proč se už v Sobotce „samostatné“ taneční konat nebudou, zda jim někdo za dlouhá léta vynikající spolupráce poděkoval. A tak to rád – i jako aktivní spolupřadatel a pomocník několika ročníků – činím teď já. Zmínil jsem už peníze. Víím, že v současné době je v Sobotce pouze jedna třída „deváťáků“. Víím, že by se tanečních možná ani všichni účastníci nechtěli. Ostatně – vždyť i v době, kdy se taneční v Sobotce pořádaly každý rok – se potřebný počet párů doplňoval mladými tanečnicemi z Dolního Bousova. A tak by zřejmě znovu vznikl problém nedostatku financí a na přetřes přišla otázka: „Vyplatí se to?“ Výrazné navýšení kurzovného není možné, dotace z rozpočtu Městského kulturního střediska by šla na úkor ostatních kulturních akcí. Přesto si pořád myslím, že by bylo moc dobré OBNOVIT TRADICI pořádání tanečních „doma“ každý rok. Zřejmě by bylo nutné zajistit účast i odjinud, zvažovat místo konání. Škoda, že námět na změnu sálu ve Spořitelně na víceúčelový jaksi zapadl, protože je to místo, kde by se taneční daly pořádat i v ko-

mornější podobě. Jsem si jistý, že jednat by se dalo i s Mertlíkovými, kteří byli a jsou zárukou kvality a žádoucí úrovně kurzu.

Moc se přimlouvám za obnovení tradice kurzu tance a společenské výchovy v Sobotce. Nebál bych se ani navázat na základní kurz občasným pořádáním tanečních večerů pro jejich absolventy. Mnozí by si jistě rádi zatančili klasiku, oživilo to, co se naučili v základním kurzu. Pořádat by bylo možné i soutěže tanečních párů – o „prodloužených“ měly vždy velký úspěch. Dost možná by si svoje taneční umění přišli prověřit, osvěžit a zdokonalit i dospělí – v nějaké formě „pokračovaček“.

Ve třech zamyšleních jsem se věnoval třem nosným kulturním tradicím v Sobotce. Pokud čtenáře, organizátory, odpovědné osoby a činitele (stejně jako jejich příznivce, podporovatele, aktivní účastníky, případně kritiky a odpůrce) přivedly alespoň k zamyšlení, pak čas potřebný k jejich napsání nebyl marný.

Miroslav JALOVECKÝ

PAMÁTKY SOUROZENCŮ NEUMANNOVÝCH

Již téměř 60 let vzpomínáme v prvních květnových dnech konce druhé světové války v Evropě. Našemu osvobození předcházelo šest krutých let nacistické okupace spojených s pronásledováním všech, kteří zůstali věrni Československé republice. Odboj našeho lidu byl různorodý. K jeho hrdinům patřili nejen zahraniční vojáci na západní i východní frontě, z nichž se proslavili především letci v bitvě o Anglii, ale i domácí ilegální bojovníci z řad vojáků, legionářů, sokolů, skautů, hasičů, inteligence, příslušníků politických stran atd. Tisíce jich zahynulo na popravištích, v přímém boji či v koncentračních táborech. Stovky pomníků a pamětních desek po celé republice připomínají jejich hrdinství i jejich utrpení. Za všechny můžeme připomenout pomník rudoarmějců před soboteckým hřbitovem nebo pamětní

desku dobrovolného hasiče Jaroslava Havíře na sobotecké hasičské zbrojnici, kterého němečtí vojáci zastřelili právě v květnových dnech roku 1945.

Jsou ale mezi nimi i pamětní desky připomínající krutý osud nejvíce pronásledované skupiny našich spoluobčanů, osud československých Židů. Před jednou takovou právě stojíme. Upozorňuje nás, abychom nezapomínali, že i v Sobotce žila za první republiky malá židovská komunita. Tvořily ji vlastně jen dvě rodiny: Gansovi a Neumannovi; teprve po obsazení pohraničních oblastí Čech na podzim roku 1938 se sem přistěhovalo několik dalších jednotlivců.

Gansovi vlastnili památný patrový dřevěný dům na rohu náměstí a Boleslavské ulice, kde měli koloniální obchod. Pan Karel Gans byl okupanty zatčen hned v březnu 1939 jako ru-

kojmí, pak na podzim téhož roku na udání znovu a zemřel 12. dubna 1940 v koncentračním táboře. Jeho bratr Adolf byl popraven. Rodinu připomíná název jejich krásného domu, který se v současné době dočkal i citlivé opravy.

Neumannovi bydleli v malém domě za Syrovandou, kde pan Ervín Neumann provozoval až do své smrti 28. dubna 1934 výrobu likérů. Žily zde pak jeho děti: student mladoboleslavského gymnázia Jindřich (* 5. 7. 1921) a jeho dvě mladší sestry – dvojčata Helenka a Hana (* 31. 3. 1923). Všem učaroval skauting, jehož myšlenky a zásady do Sobotky přivedl v roce 1937 učitel Karpíšek a lékař Alois Kafka. Zvláště Jindra se brzy prosadil mezi opory střediska, zprvu jako člen družiny Racků, brzy přešel do funkce vůdce vřát.

Fašisté si dobře uvědomovali,

jaké nebezpečí pro ně představuje skauting, a tak jeho činnost zakázali. Jindra navíc nesměl jako příslušník pronásledované rasy dostudovat. Židé museli nosit na obleku žlutou hvězdu a jejich život byl spoután spoustou omezení. Nakonec se všichni sobotečtí Židé museli v roce 1942 sestěhovat právě do Neumannova domu, kam navíc byla umístěna i rodina jičínského textilního výtvarníka Artura Fischera. Dobří lidé se snažili pomáhat, třeba doktor Kafka je tajně očkoval proti různým nemocem. Odsud byli 12. ledna 1943 všichni odvezeni do Terezína a pak transportováni do Osvětimi, kde už čekal pověstný doktor Mengele... Nevrátil se nikdo z nich, zahynuli asi 20. 1. 1943.

Hned v květnu roku 1945 se obnovila činnost soboteckého skautského střediska. A právě skauti ne-

zapomněli na své členy. Hezká slova jim věnoval roku 1947 v jubilejním slavnostním čísle 'soboteckého skautského časopisu TeePee k 10. výročí založení střediska doktor Alois Kafka. Když charakterizoval nejzasloužilejší členy, připomněl i Jindru Neumanna slovy:

Jindro Neumann – zanícený skaute, dobrý hochu a oddaný spolupracovníku, náš první vůdče vlčácké smečky, který jsi správně rozpoznal, že nejjistěji se staví a buduje, staví-li se od základů, od hlubokých, pořádných základů...

Bratře Jindro a sestry Neumannovy – odešli jste, když řádila válečná vichřice a nadlidé uznávali jen svoji čistou rasu. Museli jste odejít a

nebyli jste jediní. Šly vás tisíce a tisíce a vrátili jste se – jednotlivci.

Dosud jste nepřišli mezi nás! – A nikdo neví, jste-li dosud na živu, anebo stihli-li vás osud tisíců vašich souvěrců.

Ať je tomu jakkoliv – nejste mezi námi a nám zbyla jen hezká vzpomínka na tři mladé lidi – úsměvného Jindru a jeho dvě hezké sestřičky – dvojčátka, Hanu a Helenku.

To bylo roku 1947 – a poslední věta jeho vzpomínky zůstala trvale v platnosti. A byla potvrzena mým pořízením a odhalením malé pamětní desky s junáckým symbolem – skautskou lilii. Kéž by ji Sobotečtí trvale a s úctou opatrovali.

Karol Bílek

HOSTÉ BYLI PŘEDÁNI DO RUKOU KATA

V sobotu 24. dubna 2014 navštívili naše město členové Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků Kosmonosy. Aby se našim milým hostům u nás líbilo, postarali jsme se jim o pestrý program.

První cesta ze soboteckého náměstí vedla na hrad Kost, kde jsme naše hosty předali do rukou kata, za kterého se převlékl usměvavý a příjemný kastelán hradu Jan Macháček. Ten nás také po celou dobu hradem provázel a jeho výklad nás nenechal na pochybách, že je to skutečně „muž na svém místě“.

Počasí přálo, sluníčko krásně svítilo, a tak byl poslech historie hradu velmi příjemný.

Foto č. 1

Hned první zhlédnutou expozicí byla mučirna s ukázkou útrpného práva. Do klády pranýře byl zkušebně umístěn starosta Kosmonos Miroslav Vaněk.

Foto č. 2

Velký zájem vzbudila také hradní černá kuchyně, kde pan kastelán otestoval i naše znalosti „historického nádobí“.

Foto č. 3

Při cestě zpět do Sobotky jsme měli malou přestávku u torza Semtinské lípy, kde jsme zavzpomínali na roky, kdy se ještě lípa hrdě tyčila nad krajem.

Naše další zastavení bylo ve Vesci, kde jsme si prohlédli nádherné roubené stavby a připomněli si nejen historii obce, ale rovněž pár filmů, které se v obci natáčely.

Po náročném dopoledním programu, plni nádherných zážitků, nám patřičně vyhládlo, a tak jsme pospíchali na oběd do Sobotky. Oběd v restauraci Hotelu Pošta byl přímo na jedničku. Ale náš program nekončil, po obědě následovala malá procházka Sobotkou, při které hosté obdivovali kostel Maří Magdaleny, Šolcův statek, budovy České spořitelny, základní školy a zdravotního střediska. Následovala návštěva Muzea Fráni Šrámka. Na závěr kosmonoským baráčníkům naše tetičky připravily soušedské posezení při kávě a domácím koláči ve společenské místnosti DPS.

Ilona Jalovecká

č. 1

č. 2

č. 3

KDANICKÁ ŠLAPKA

Již 13. ročník Kdanické šlapky se uskutečnil o prvním květnovém víkendu, tentokrát se základnou na koupališti v Sobotce.

Samostatný název pochází z původního místa konání ve Kdanicích, vesničce nedaleko Sobotky a šlapka, jak správně odhadujete, od pořádného šlápnutí do pedálu bicyklů. Nultého ročníku se zúčastnilo cca 40 závodníků a dnes již peleton čítá průměrně 80 cyklistů. Prvotní záměr „jen“ oslavit narozeniny „trochu jinak“ tak přešel v tradici setkávání přátel ze všech koutů republiky s mezinárodní účastní především ze sousedního Slovenska.

První dva ročníky se uskutečnily opravdu jako závod, ale po různých nahlašovacích a oznamovacích peripetiích jsme se rozhodli, že náš peloton oddělíme od ostatních výletníků na kole vždy specifickým tématem. A tak jsme se projížděli Českým rájem v pyžamech, v pionýrských krojích, jako hippies, naruby (ženy za muže a naopak), jako rockeři, pohádkové postavy a letos, vzhledem k symbolice 13. ročníku, bylo zvoleno téma Pátek třináctého a jiná strašidla a duchové.

Pokud jste tedy v sobotu 3. května 2014 potkali hejkały, bludičky, umrlce, upíry či snad celé osazenstvo rodiny Adamsových, – ano, ti byli od nás.

Trasa vedoucí Českým rájem má obyčejně kolem padesáti kilometrů a vede přes notoricky známá místa jako jsou Trosky, Kost, Valdštejn, Hrubou Skálu, Sedmihorky a další poklady této

Foto: Z. Krámek

malebné krajiny. Každý z účastníků obdrží při prezentaci podrobnou mapu s vyznačenou trasou a kontrolními stanovišti, kde se musí zastavit a občerstvit se a dostane potvrzení, že ujel požadovaný okruh. Zde bych za nás pořadatele chtěla zdůraznit, že se nejedná o povinné alkoholové zastávky, jediné povinné pivo je až po absolvování závodu v cíli, kdy po jeho dopití se ukončí měřený čas na trase.

Bonusové body v podobě mínusových minut se dají nasbírat např. při výjezdu na Trosky.

Celé sobotní akci předchází páteční program s koncerty minimálně dvou, více či méně známých kapel, stálíci se stalo vystoupení kapely Helenině oči ze Slovenska, na jejichž vystoupení přijíždí lidé z dalekého okolí. Členům

kapely se tato akce zalíbila a nejenže odehrají páteční koncert, ale v sobotu se s nimi můžete potkat i na startovní čáře.

Aby akce proběhla podle našich představ, je nezbytně nutné mít k setkání adekvátní zázemí. Letos kemp koupaliště Sobotka splnil nadmíru naše očekávání. Všude čisto, teplo – a toho jsme si při náhlém ochlazení obzvlášť cenili! Teplá voda pro všechny, příjemná a vstřícná obsluha restaurace atd. Ve zkratce o kvalitě svědčí nejvíce to, že první květnový víkend v příštím roce se do kempu v Sobotce moc rádi vrátíme.

Tak když budete mít chuť, sejdeme se v sobotu 2. května 2015 v Českém ráji.

Petra a Martin Holanovi

NOVÝ STROM POD HRADEM KOST

Každá obec je něčím výjimečná, některá méně, jiná více. Díky svému hradu patří Podkost do té druhé skupiny. V turistické sezoně zde potkáme mnohem více turistů a návštěvníků hradu než místních obyvatel.

Ti zde v roce 2007 založili občanské sdružení Podkost s cílem harmonizovat vlastní bydlení s potřebami turistů navštěvujících tuto exponovanou lokalitu.

Od počátku bylo hlavním cílem odklonění dopravy osobních vozů a autobusů z centra obce, a tak přeměnit náves na odpočinkovou a pěší zónu pro návštěvníky hradu a pro turisty, kteří tudy procházejí či projíždějí na kolech.

Za tímto účelem nechalo občanské sdružení Podkost vypracovat na své náklady architektonickou studii možné kultivace tohoto veřejného

prostoru. Byla projednána s vedením Obecního úřadu v Libošovicích, který je vlastníkem pozemku. Po řadě jednání vyšel OÚ v Libošovicích zájmu místních obyvatel vstříc a při řešení dopravní situace sdružení podpořil. Řešením byl zákaz vjezdu na náves pro všechna vozidla mimo dopravní obsluhu a omezení stánkového prodeje.

Občanské sdružení zde pak na vlastní náklady a vlastními silami vysa-

dilo na doporučení CHKO Český ráj javor a kolem něj nechalo postavit kruhovou pískovcovou lavici. Ta láká k posezení především turisty a zároveň vytváří v daném prostoru užitečný, esteticky příjemný prvek. Vysazením stromu bylo navázáno na původní stav, kdy byla lípa z roku 1918 v centru návsi ještě v 60. letech minulého století.

Obyvatelé dolní části Podkosti mají v úmyslu ve svých aktivitách pokračovat. Jejich cíl je postupně od-

stranění zbytků rozpadajícího se asfaltu na návsi a vydláždění místa pískovcem, úprava přístupu k rybníku, osazení laviček, instalace dřevěných svodidel při sjezdu na Podkost a přemístění stánkového prodeje z návsi do prostoru hlavního parkoviště pod hradem. Protože se v některých případech jedná o poměrně nákladné realizace, bude muset Občanské sdružení Podkost hledat další možnosti financování.

Doufáme, že se na Kosti, co se týče kultivace veřejného prostoru, konečně blýská na lepší časy a po letech nezájmu a postupné devastace se místo, které je vskutku výjimečné, začíná probouzet do stavu, který si určitě zaslouží.

Hana Horníková

NOVÝ STROM Z POHLEDU ODBORNÍKA

Jedná se o místo zásadního významu z pohledu krajinného rázu, charakter místa určuje uzavřená prostorová scéna údolí Klenice s hradem Kost jako zásadní dominantou celého tohoto prostoru. Pro charakter krajinného rázu jsou určující zalesněné svahy údolí, rybník na jeho dně a zástavba Podkosti.

Správa CHKO Český ráj uvítala iniciativu místních obyvatel na zlepšení stavu centrálního prostoru sídla. Ze strany Správy CHKO bylo doporučeno pojmout celý prostor jako místo seřezávání. V těsné blízkosti místa výsadby javoru se nacházejí dvě vzrostlé lípy a na hrázi rybníka stojí další lípa. Tyto dřeviny již v současné době zaujímají značný prostor v lokalitě návsi. Při volbě vhodného taxonu byl brán ohled zejména na nepřilíh ideální prostředí pro růst a vývoj perspektivního soliterního stromu parametrů lípy malolisté. Lípa v dospělosti dosahuje výšky cca 25 m a šířka koruny se může pohybovat v rozmezí 10 – 15 m. I méně

vzrůstné kultivary lípy malolisté jsou v porovnání s javorem prostorově náročnější. Současný plošně zaasfaltovaný prostor návsi je možno popsat jako výrazně extrémní stanoviště, z pohledu teplot a hospodaření s vodou. Dále je nutné si uvědomit, že minimálně v šířce dospělé koruny stromu je nutno zajistit prostor prostupný pro vzduch a vodu, lépe je však počítat s 1,5 násobkem průmětu koruny. Výsadba lípy by s sebou nesla úpravu povrchu téměř celého prostoru návsi. Zejména z tohoto důvodu bylo přistoupeno k doporučení výsadby menšího stromu s kulovitou nebo pyramidální korunou. Z hlediska stanovištních podmínek byl doporučen vhodný kultivar javoru babyka nebo habru obecného. Po dohodě byl vybrán javor babyka – *Acer campestre* cv. Pro zájemce je to napsáno i na cedulce na kmeni stromu.

Dále se také pracovalo na úpravě těsného okolí nově vysazeného stromu, po obvodu výsadbové jámy byla navržena „lavička“ z pískovců,

kteřá současně slouží jako ochrana kmene. Na vlastní lavičku pak navazuje dlážděná plocha, která zatím byla pojednána v minimálních parametrech, do budoucna by bylo vhodné dlážděnou plochu rozšířit. Je důležité zajistit novému stromku dostatečný prostor prostupný pro vzduch a vodu, některé kultivary stromů jsou schopny snést zadláždění, ale v žádném případě nejsou schopny snést plošné uzavření povrchu asfaltem.

Po realizaci první fáze úpravy prostoru návsi je každopádně možné konstatovat, že se jedná o velký první krok správným směrem. Vizualní vztahy prostoru návsi a hradu se zásadně zlepšily, i návštěvníci velmi brzy pochopili, k čemu lavička z pískovců slouží.

Ing. Kateřina Jemelíková, zástupce vedoucího, krajinář, stavař Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Český ráj

DŘÍVE A NYNÍ – ZNAMENÁ STEJNĚ

Slíbila jsem zalistovat veseckou kronikou, slib plním. Tentokrát jsem zvolila téma – prodej mléka. Vesec, rovná se zemědělství. Pole dobré kvality, stáje plné dobytka, to vše vytvářelo výborné podmínky pro výrobu potravin. Ale ouha, ani ten nejlepší hospodář nemůže prosperovat, pokud jeho produkty nejsou dostatečně finančně ohodnoceny. Mohlo by se zdát, že první republika

byla rájem pro rolníky, ale opak je pravdou. Problémy s ohodnocením zemědělských produktů, obilí, masa, mléka, nás provázejí doposud. Náklady stoupají a výkupní ceny zůstávají pozadu. Máme úžasnou možnost srovnání, jak se vykupovalo, distribuovalo a zpracovávalo mléko dříve a dnes. Jak se prodávalo mléko v roce 1932? Kronikář pan Taneček nám o tom napsal:

Toho roku v měsíci lednu jsme dodávali jako jiná léta mléko do zdejší sběrný pana Václava Tanečka č. 16 pro Radlickou mlékárnu. Platili nám za litr 90 haléřů. Od 18. února začala však mlékárna vyplácet pouhých 75 haléřů za jeden litr. Samo sebou se rozumí, že se nám to nelíbilo. Předtím již pan Šimůnek nechával mléko jakémusi panu Šoutovi (pocházejícímu z Kosti),

který mléko vozil autem do Jablonce. Panu Šimůnkovi platil 1 Kč za litr. To by se nám líbilo, ale mělo to háček. Pan Šouta bral mléko, asi týden správně platil, pak zůstal dlužen a zase zaplatil, pak zůstal dlužen větší částku a vůbec nezaplatil a pro mléko jezdil zase jinam, kde ho ještě neznali. Pak začal pan Šimůnek dodávat mléko do Družstevní mlékárny v Příšovicích. Vozil mu je autobusem pan Jaroslav Hortlík ze Sobotky a pan Šimůnek mu je musil ráno na křižovatku silnic dovézt. Dovozné činilo 10 haléřů za litr. Přitom pan Šimůnek agitoval ve prospěch dodávky mléka do Příšovic. I podařilo se mu získat zdejší dodavatele, kteří dříve dodávali pro Radlickou. Získal pana Josefa Havlíka, Jana Brixího, Václava Pelce, Františka Macouna a Tanečka Josefa. Pan Hortlík ze Sobotky koupil nákladní auto a jím odvázel mléko z Vesce, Nepřívěce, Libošovic, Rytířovy Lhoty a Dobšic do Příšovic za poplatek 6 haléřů za litr a zpět asi 60% mléka odstředěného zdarma. Příšovická mlékárna platila mléko dle tuku 18, 20 a nejvýše 22 haléřů za 1% tuku, dle toho, v jaké ceně bylo máslo. Nežli kdo mohl dodávat mléko do Příšovic, musil se státi členem Družstva mlékárenského a zaplatit družstevní podíl, který obnášel 50 Kč a na každý podíl bylo 25 Kč zápisného, které bylo nevratné. Kromě toho jsme si museli objednat mléčné konve. Dvacetilitrová konev stála 130 Kč. Tím se stalo, že zdejší sběrna přišla skoro o všechny své větší dodavatele a nestálo Radlické mlékárně za to, aby si pro 80 litrů mléka sem z Prahy jezdila. Sběrnu jednoduše zavřela. Mezitím však nebyli dodavatelé do Příšovic také zrovna spokojeni. Za mléko jim přišlo třeba jen 58 haléřů za litr a asi 60% odstředěného mléka, které velice často bylo notně zředěné. Pak nebylo mléko v mlékárně správně změřeno. Nikdy se nám míra mléka se záznamem mlékárny neshodovala.

V tom čase přijel sem majitel Vinohradské mlékárny Valtr a s panem Tanečkem uzavřel smlouvu. Zavázal se vypláceti za 1 litr mléka 85 haléřů. Následkem toho byl, že jeden po druhém

Příšovickou mlékárnu opouštěl a zase jsme dodávali do zdejší sběrně. Jelikož ale Radlická mlékárna měla zde svou vlastní budovu postavenou na pozemku pana Václava Tanečka, začala se zase domáhat, aby pan Taneček sbíral mléko pro ni, což on po delším jednání musil učinit. V říjnu začal pro Radlickou mlékárnu mléko dodávat. V listopadu však opět Radlická 5 haléřů na litru mléka utrhla a vyplácela pouze 80 haléřů za litr mléka a tak jsme byli na konci roku v tom zrovna tak jako na počátku.

Po přečtení záznamu z kroniky mě napadá přísloví o nažraném vlkovi a celé koze. Třeba to byly jen začátky věčných sporů mezi výrobcí a zpracovateli. Je jisté, že se za těch 80 let v této oblasti mnoho nezměnilo. Dál zemědělci „bojují“ za každý desetihaléř při prodeji mléka. Možná se to může zdát někomu směšné, ale v Agrochovu Sobotka denně nadojí okolo 17.000 litrů mléka, za loňský rok to bylo 6,267.000 litrů mléka, a to je na tržbách znát i těch 10 haléřů.

Často slyším, proč nedávají produkci na český trh? V tržním hospodářství, které bylo nastoleno po roce 1989, se tomu nelze divit. Devadesátá léta se vyznačovala vlnou restitucí a transformací. Zcela se rozložil zpracovatelský průmysl, byli jsme přesvědčováni, že naši zemědělci vyrábějí drahé a nezdravé potraviny, že není třeba udržet si soběstačnost ve výrobě potravin, protože si levné dovezeme. Na polích vyrostly sklady a elektrárny. Tento trend se pomalu mění, voláme po potravinách z farem (krásný český výraz je statek) a vlastní produkci. Kde vzít na dlani chlup, když tam není. V Agrochovu se drží zásady, že k rostlinné výrobě patří nerozlučně živočišná, a nevzdali chov dojníc a hovězího dobytka. Chuť mléka a masa máme však možnost ochutnat pouze zprostředkovaně. Veškerou produkci mléka odebírá firma Müller a to již od 1. června 2004, tedy celých 10 let, co jsme v Evropské unii. Denně odjíždějí nerezové cisterny s mlékem do mlékárny v Drážďanech a na našich pul-

tech si denně můžeme zakoupit produkty z drážďanské mlékárny. Jejich konzumaci vlastně podporujeme české zemědělství.

Kterak Agrochov Sobotka k mlékárně v Drážďanech přišel? Po dlouhé cestě pokusů a omylů. Mléko dodával do mlékáren v Jičíně, České Lípě, Čejetickách, Pragolaktosu – a v každé z nich postupem času zůstal nějaký ten milion, přesně tak, jak to popisoval pan Taneček v roce 1932. Až se podařilo uzavřít smlouvu s firmou Müller – a rázem bylo po starostech. Za celých 10 let se nestalo, že by peníze za odebrané mléko nebyly včas na účtu. Cena je kolísavá, v roce 2004 byla 8,23 Kč za litr, k největšímu propadu došlo v roce 2009 kdy se prodával 1 litr mléka za 6,20 Kč. Mléko je komodita, která nemůže zůstat na skladě, denně se musí odvézt a prodat i za ztrátovou cenu. V současné době se blýská na lepší časy, v celé Evropě není mléka mnoho, a tak cena stoupla na 10 Kč za jeden litr. Je to i s příplatkem za množství, procento tuku a bílkoviny. Od 1. června 2004 do 30. dubna 2014, tj. za 3 621 dnů, prodal Agrochov Sobotka do mlékárny v Drážďanech neskutečných 54,371.961 litrů mléka.

A tak převážíme, zatěžujeme silnice, poskytujeme výdělek dopravním firmám, promítáme do ceny mléka a mléčných výrobků dálniční poplatky, nákup moderních cisteren, elektrickou energii, nové technologie na zpracování mléka a nesmíme zapomenout na obchod. Spotřebitel to zaplatí a zemědělec z toho až tolik nemá. Ceny mléka za posledních pět let stouply podstatně více než o 4 Kč, které dostali přidáno výrobcí – zemědělci.

Jak vidíte, problémy s odbytem nejsou problémem dnešní doby, ale stejné řešili i zemědělci ve třicátých letech minulého století. Tak nad kronikou zase příště.

P.S. Svoz mléka do mlékárny linkovým autobusem si už vážně nedokážu představit.

Marie Šimůnková, kronikářka obce Vesec

HODY, HODY ...

SOBOTECKÁ KNIHOVNA SĚ V SOBOTU 5. DUBNA 2014 ROZZÁŘILA JARNÍMI BARVAMI

Městské kulturní středisko ve spolupráci s Vlastenecko-dobročinnou obcí baráčníků pro Sobotku a okolí a Renatou Holubovou připravilo na sobotní dopoledne malý Velikonoční jarmark.

V prostorách knihovny byla nainstalována výstavka dětských prací. Naši nejmenší, děti ze sobotecké mateřské školy, všechny okouzly nádhernými jimi malovanými vajíčky v papírové podobě. Jejich starší kamarádi, děti ze základní školy, pak kraslice-

mi zdobenými různými výtvarnými technikami.

Nechyběla již tradiční ochutnávka velikonočního pečiva, kterou připravily tetičky z baráčnícké obce. Velikonoční beránci, jidáše a perníčky jarní atmosféru v knihovně jen dotrzovaly...

Nejen pro děti, ale i pro hravé dospělé byla připravena malá hra, která vycházela ze staročeské velikonoční tradice – koulení vajíčky či kraslicemi. Vajíčka nahradily malé míčky a pro výherce byly připraveny bonbony.

Malý Velikonoční jarmark se vydařil, malí i velcí návštěvníci byli spokojeni, kritika snad zazněla jen v návaznosti na malý počet prodejních stánků.

Děkujeme všem organizátorům, děkujeme všem, kteří třeba i jen malým dílem přispěli k přípravě a hladkému průběhu jarmarku, děkujeme všem, kteří se přišli podívat.

Ilona Jalovecká, Pavlína Havlová

SOBOTECKÉ VELIKONOČNÍ TRHY BYLY ÚSPĚŠNÉ.

Foto. H. Žaloudková

STRÁNKA PRO DĚTI

DOKRESLI obrázek klauna: vezmi si černou pastelku nebo obyčejnou tužku. Spoj postupně body s čísly – od jedničky do desítky. Potom si vezmi pastelky a obrázek klauna vybarvi.

Vybráno z archivu časopisu PASTELKA – měsíčníku pro předškoláky, mladší žáky, rodiče, učitele a vychovatele.
Připravil Miroslav JALOVECKÝ, nakreslil Antonín ŠPLÍCHAL

VZPOMÍNKY Z PROUTĚNÉHO KOŠÍČKU

MILENA KOVÁŘOVÁ-ČERNÁ

Dědečky jsem měla v dětství dva, babičku už žádnou. Maminčin otec, městský dědeček, byl úctyhodný kmet se žlutobílým plnovousem, vždy vážný až zasmušilý. Nepamatuji se, že se byl kdy zasmál a věru nebylo divu. Měl devět dětí z toho šest dcer, a postupem času celkem dvacet sedm vnoučat. V neděli po kostele se nás u něho sešlo někdy až deset. Chvějící se rukou brávil z koženého váčku pečlivě zabalené koruny a někdy si ani nepamatoval, komu už dal a kdo ještě nedostal. Také si občas pletl jména, protože v tak rozvětvené rodině byly vždy alespoň dvě Marie, Anny a Boženy a zrovna tolik Janů a Josefů.

Dědeček byl po celý život velice pracovitý a sám sebe vypracoval. Dnes bychom řekli, že byl selfmade-man. Jednou z jeho nejvýraznějších povahových vlastností byla vytrvalost. Od svých čtrnácti let, kdy byl svědkem šestašedesáté války, jak se odehrávala v okolí našeho města, si dělal zápisky a pokračoval v nich až do konce života. Nakonec z toho byla kniha, dnes rodná kronika. Pokud se jeho veřejného působení týká, byl po většinu života městským radním a přátelil se s panem důchodním a panem děkanem.

Děti vchoval k práci a poslušnosti, jaká se dnes už nevyskytuje. Všechny ho ctily a radily se s ním, po smrti z něho byla skoro legenda. Jinak to byl zářný vzor pro šest zeťů, z nichž jen těžko některý dosahoval jeho kvality. Maminka často vzpomínala na dědečka při nedělním obědě, kdy kouřil své jedno viržinko týdně, zatímco tatínek kouřil cigarety zorky každý den a hodně. Tatínek z pochopitelných důvodů dědečka příliš nevyhledával a on k nám chodil jednou do roka, když měla maminka svátek. Bylo v tom věru až něco starosvětského, když městský dědeček krácel po návsi pomalým, důstojným krokem s okovanou holí v ruce. Pokaždé dával mamince šátek na hlavu. Poseděl u oběda, poptal se, jak dojí krásy a jak to toho roku vypadá s jařinami a ozimy, prohlédl hospodářství a odpoledne se vracel domů. Jeho

řeč byla prokládána úslovími jako: Únor bílý pole sílí; Na svatého Řehoře líný sedlák, který neoře; Studený máj, v zahradách ráj; Svatá Margita hodila srp do žita atd.

Když jsem zahájila „studium“ 1. třídy obecné školy v Sobotce, poznala jsem dědečka – hněvivého. To bylo tak. Po odpoledním vyučování jsme vyšli před školu. To jsme byli ještě dívčí a chlapecká třída a naši pozornost upoutalo pár druháků, kteří se právě zabývali týráním. Ano, týráním, protože na chodníku stál malý mužíček se stoletou vrásčitou tváří a fistulkovým hlasem. Kolem něho děti jako hejno vran nad zajícem. „Doktore, doktore!“, volaly na něho a tahaly ho za kabát, někdo mu srazil čepici a on se točil kolem své osy a neměl kam utéci. My prvňáci jsme utvořili ještě jeden kroužek. „Doktor“ se dal nakonec do breku, škytal, vzlykal a sliboval, že to řekne mamince. To vzbudilo veselí.

Vtom rozrazil se vztyčenou holí naši smečku dědeček. Byl velice rozhněvaný a div nemetal blesky. „Zatracená chásko, už ať jste pryč! Sebranko jedna, že se nestydíte!“ Vtom zaznamenal mne a protože jsem patřila do rodiny, velitelsky mi pokynul – asi jako: k noze! „Doktorovi“ strčil do ruky minci, ten se probral z ukřivdnosti a blekotal slova díků. „A ty, Pepíku, jestli ti mohu radit, příště nechod ke škole!“, řekl dědeček důrazně. Děti se mezitím rychle vytrácely a „doktor“ šel domů. Nakonec jsme tam zbyli jen my dva.

„Ty jsi ho také pošťovala /krajový výraz pro pokoušení/?“, optal se dědeček.

„Ne, já se jen dívala.“

„Tak ty jsi se jen dívala? Podívej se na to. A nevíš, že když se jen díváš, tak jsi jako oni?“

„To ne, dědečku, já mu nic nedělala, já nejsem jako oni.“

„Tak jsi je měla napomenout!“, řekl dědeček.

Jo, napomenout, pomyslela jsem si. „Vám se to, dědečku, řekne. Vždyť jsem nejmenší ze třídy. Ty by mě spraly...“ Dědeček už asi docela zapo-

mněl na dětské smečky – jestli v jeho dětství nějaké byly.

Jednou do roka jsme se všichni scházeli u dědečka o posvícení. Bývalo v neděli po sv. Bartoloměji a někdy se v Sobotce konal při té příležitosti i sjezd rodáků a přátel. A to bývalo slávy! Dědeček, i když už byl starý, tak posvícení stále každý rok slavil, jako když ještě žila nebožka babička. Říkal, že je to jediná příležitost se sejít, jinak už jen na jeho pohřbu. Říkal to nejméně deset let, protože dosáhl jeden trochu smutný rekord – přežil babičku o patnáct let. Když jsem byla malá, anebo nejvyš v obecné škole, tak jsem si při vzpomínce na babičku, kterou jsem znala jen z maminčina medailónku, představovala těch devět dětí, hrnce jídla a kupy prádla a hrozně jsem ji litovala. Nás měla maminka jenom dva a byla to při hospodářství pěkná řehole. Když jsem už rozum brala, tak jsem počítala, kolik vlastně babička byla let – těhotná. Celkem měla jedenáct dětí, dvě zemřely. Vůbec jsem se nedivila, že tak brzo zemřela. Nejmladší tetě bylo osm let a říkalo se, že se babičce narodila v přechodu.

Takže dědeček po celá ta léta tmelil rodinu o posvícení. Den dva předtím nastoupily čtyři dědečkovy dcery včetně mé maminky na pečení koláčů. Zbývající dvě tety žily s rodinami na Slovensku, kde byli jejich muži, bývalí legionáři, pracovní. Tety měly dohromady pět dětí, které přišly o koláče a nemohly ani přijet na posvícení, protože hned v pondělí začínala škola.

Pekařky, jak jim říkával dědeček, přišly brzo ráno a braly s sebou menší děti, takže nás bylo pěkné procesí.

V pětatřicátém mezi nejmenší přibyl i můj vánoční bratr, kterému bylo skoro devět měsíců a zlobil, protože mu lezly zuby. Neustále v kočárku vstával, držel se střechy, plival dudlík a pobrekával. Tenkrát ještě nebyly kšíry, takže maminka mi opakovaně nařizovala, abych na něho dávala pozor. My, chodící sestřenice a bratrance,

jsme byli schováni pod stolem, abychom se pekařkám nepletli pod nohy. Lavice za stolem byla na dosah ruky a na ní byly připravené mísy pomazánek na koláče. A těch druhů: povidla s rumem, tvaroh s rozinkami, jableková marmeláda se skořicí a vanilkou, mák a šiml. Šiml byl mák smíchaný s tvarohem a rozinkami. Oči přecházely a sliny se sbíhaly. V nestřeženém okamžiku jsme tu a tam vystřčili prstíček a lízali. Občas jsem dala líznout také bratrovi, aby byl chvíli tiše. Přitom jsme se dohadovali, kdo si lízl málo a kdo víc a tety se zlobily a okřikovaly nás. Ve světnici bylo jako v úle.

Dědeček seděl na lavici za kamny a bafal z dlouhé dýmky, kterou s přibývajícím věkem začal kouřit jako doplněk k nedělnímu viržinku. Vypadal

klidně a skoro nezúčastněně, on toho nikdy moc nenamluvil. Jak ubíhal dopolední čas, začal červenat v obličejích a najednou prudce vstal a vzkřikl: „Všechna chasa ven! To se už nedá vydržet!“ Chasa jsme byli my pod stolem a brečavý bratr. Teta Maří šeptla tetě Boženě: „Tatínek je dnes nějak nervózní.“ Byl v tom údiv, protože teta měla čtyři kluky a u nich doma bývalo takhle živo skoro napořád. Maminka beze slova vyjela s kočárkem na dvůr a my za ní. Znovu mě požádala, abych dala na bratra pozor, a odkráčela zpět ke koláčům. Byl konec léta, venku teplo a pod velkým ořechem dostatek místa na naše strkání a povykávání. Bratr nakonec usnul a já byla konečně bez závazků. Mohla jsem se zúčastnit schováváček po celém dvoře a s ostat-

ními dětmi navštívit z uctivé vzdálenosti psa maxipsa. Co to bylo za rasu, nevím, ale možná, že částečně čau čau, podle bohatosti kožichu. Byl smolně černý s lesklou srstí a mezi drápy měl všude plovací blány. Byl strašně zlý a jediný, kdo k němu směl nablízko, byl dědeček. Pokud vím, byl vždycky uvázaný u boudy, zatímco náš minipes Šulík díky tatínkovi se svobodně proháněl, kde chtěl. Cikán, jak mu dědeček říkal, měl červené oči a zlý výraz. Myslím, že na tom řetězu by měl zlý výraz každý. Tatínek jednou říkal, že je proto zlý, že ho dědeček nikdy nepouští ze řetězu, a maminka zase říkala, že ho dědeček nepouští, protože je Cikán zlý.

(pokračování příště)

DĚTSKÉ HŘIŠTĚ ZA SOKOLOVNOU PROKOUKLO

Každé malé dítě v Sobotce ví, kde se může zdarma pohoupat, zatočit, svézt na laně, vyškrabat na hrad se skluzavkou, protáhnout se nebo jenom proběhnout. Je to už několik let hřiště za sokolovnou, které patří TJ Sokol Sobotka. Daně Vejnárkové se za Sokol před několika lety podařilo získat dotaci a vzniklo tak volně přístupné hřiště pro kohokoliv. Je také hojně využíváno naší mateřskou školkou, v květnu tu proběhl krásný dětský den nebo se tu konají další sportovní a kulturní akce. S ohledem na to se údržba hřiště ujalo město a jeho Technické služby. Daří se jim to velmi dobře a tráva je vždy pravidelně posekána, koše vysypávány, a kdyby nebylo vandalů, bylo by ve skvělém stavu. Bohužel jsem na jaře několikrát narazila na střepey rozeseťé po trávě. Svědkové mi sdělili, že nešlo

o nedopatření, ale že zde někdo (již opakovaně) petardami rozstřeluje lahve! Upřímně mě to šokovalo.

Nedokážu si představit stupnější nápad, než něco takového dělat, navíc uprostřed dětského hřiště. Střepey jsme posbírali a obnovili vývěskou s provozním řádem a informací o zákazu vodění psů, kouření, ohně a skleněných nádob. Domluvili jsme se s Policií ČR o zvýšeném monitorování prostor a v současné době připravujeme další zvýšení ostrahy pomocí kamer se záznamem. Je mi opravdu líto, že existují takoví lidé, kteří dokážou dělat takové věci. Stejně jako přelézají a opakovaně ničí ploty, otrhají krytinu z domečku nebo vyšroubují šrouby z prolézačky. O to víc mě potěšily matky z mateřského centra Ťapík, které ochotně kývly na moji žádost a připoji-

ly se k úklidu hřiště. Dík patří Pavle Hájkové, Ivě Svobodové, Šárce Folprechtové i jejich dětem. Také dětem z MŠ, které se zapáleně vrhly na sbírání šišek. Ťapík by se měl ještě letos přestěhovat do uvolněných prostor vedle mateřské školky. Přesun se uskuteční po komplexní výměně oken a zateplení v letních měsících, na které se nám podařilo pro město získat dotace. Spolku Ťapík se podařilo také získat dotace od MAS Český ráj na nové vybavení. Prokoukne tedy nejen hřiště, ale celá budova MŠ. Hlavně se nám zateplením podaří ušetřit nemalé finanční prostředky za energie, které budeme moci směřovat do dalšího zvelebování města.

Barbora Špicarová Stašková

NOSIT RYTÍŘSKOU VESTU NEJDE KAŽDÝ DEN

Radostný výskot dětí, usměvavé tváře doprovázejících rodičů, babiček, dědečků, tetiček, zkrátka všech, kdo přišli na dětský den v Sobotce, bylo velmi příjemné sledovat. Akce se konala na dětském hřišti za sokolovnou a pořádal ji TJ Sokol Sobotka, MC Ťapík a

MKS Sobotka. Počasí se nádherně vylepšilo a mohli jsme se tak vyřádit venku, ale do poslední chvíle jsme se báli, že budeme muset dětský den uspořádat uvnitř v sokolovně. Tam se odehrálo tedy jen plánované loutkové představení divadelního souboru Srdíč-

ko Jičín s názvem Kašpárkův hlídací ústav.

Veliký zájem byl o rytíře Igneus, kteří předvedli lukostřelbu, zahráli pohádku o pokladech, a především připravili pro děti řadu soutěží. Nezapomenutelným zážitkem bylo pro

mnohé děti vyzkoušení si drátěné rytířské vesty a podržení pravého rytířského meče ve svých drobných ručkách. Rytíři byli velmi vstřícní a celé odpoledne se s dětmi také fotografovali.

Kulturní program byl opravdu bohatý, protože jedno vystoupení střídalo druhé. Návštěvníkům se představily mažoretky Lentilky pod vedením Květy Šourkové, které celý dětský den zahajovaly. Děti z hudebního kroužku MC Ťapík pod vedením Zdeňky Badové zazpívaly na dobrou náladu a děti ze Sokola pod dohledem cvičitelky Janičky a Marty představily ukázkou z nové skladby.

Na dětském dnu nechyběly ani dílničky, kde se tisklo na trička, malovalo na obličej, tetovalo, zkrátka zkrášlovalo.

Celý program se náramně vydařil a přišly se podívat zhruba dvě stovky návštěvníků. Už nyní se těšíme na příští ročník.

Chtěli bychom tímto velmi poděkovat sponzorům, bez kterých bychom dětský den nemohli uspořádat. Byli jimi Hotel Pošta – Lukáš Havránek, MT autodily – Martin Tábořský, Cukrárna Stáza, Ovoce – zelenina – Martin Kubica.

Renata Holubová

HERECTVO NA DRÁTECH

(LOUTKY ČESKÝCH POTULNÝCH MARIONETÁŘŮ
ZE SBÍRKY MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA)
ZÁMEK HUMPRECHT, 18. KVĚTNA – 28. ŘÍJNA 2014

Výstava na zámku Humprecht prezentuje prostřednictvím autentických předmětů ze sbírky oddělení dějin divadla Moravského zemského muzea v Brně historickou formu českého marionetového divadla, připomíná výtvarnou podobu a technologii tehdy nejběžněji používaných loutek a dekorací, naznačuje společenské postavení a funkci tohoto divadla. Představuje vybrané produkty z dílen nejvýznamnějších řezbářských mistrů 19. a počátku 20. století, seznamuje návštěvníky s druhy loutek, typologií postav a řezbářským rukopisem předních tvůrců. K nejcennějším zde patří loutky z dílny řezbáře Mikoláše Sychrovského z Mirotic, řezbářů Suchardů z Nové Paky a v Praze trvale žijícího Itala Josefa Allesiho. K raritám se řadí marionety loutkářů a řezbářů Flachsů příslušných do Vlášenic. Z mladších loutkářů uznávaných tvůrců jsou zastoupeny řezby Jindřicha Adámka z Dobrušky a Vojtěcha Zacha z Kutné Hory. Aranžmá výjevů z her a ukázky rozmluv konkrétních postav dovozují příznačný repertoár marionetového divadla a naznačují charakteristickou podobu a dikci původních loutkových „komedií“.

O českém loutkovém divadle uvažujeme nejdříve až v souvislosti s produkcemi kočovných marionetářů hrajících česky. A to z důvodu, že teprve tyto se svým charakterem, uspořádáním a

funkcí blíží našemu soudobému pojetí divadelního umění. Byly inspirovány komediantským divadlem cizích profesionálních kočovných společností, které přicházely do střední Evropy někdy od přelomu 16. a 17. století a mnohé hrály také s loutkami. Čeští loutkáři záhy počáteční kosmopolitní charakter produkcí adaptovali domácím podmínkám a postupně vytvořili vlastní inscenační styl s řadou svébytných kreativních prvků, zejména v repertoáru a spolu s tím v typologii postav a výtvarném pojetí loutek. Už v osmdesátých letech 18. století se objevují jména později populárních českých loutkářských rodů. V době „národního obrození“ pak jejich počet neobyčejně vzrostl. Loutkové divadlo se stalo živností, která přecházela z generace na generaci. Tím vznikala závazná tradice, která nakonec bránila výraznějším proměnám marionetářské praxe. Venkovské prostředí, v němž marionetáři nejvíce působili, je přirozeně nutilo, aby se přizpůsobovali vkusu nepřilíhly vyspělého publika. Úroveň jejich produkcí proto byla velmi různorodá.

Výbava skládacího marionetového divadla byla podřízena snadnému cestování. Počítala i s běžným zařízením hostinců, kde se nejvíce hrálo. Odvozený systém barokní scénografie kukátkového jeviště, rámovaného portálem, byl zjednodušen na jeden zadní prospekt

a dvě boční proměny. Produkci zastával loutkář většinou sám. Loutky nejen vedl, ale také za všechny postavy mluvil, přičemž je odlišoval témbrem hlasu, dialektem nebo vznešenou deklamací. V loutkářských hrách proto často chybí komparsy, omezují se jen na dialogy a monology. Čeští kočovní loutkáři hrávali téměř výhradně loutkami vedenými shora – marionetami. V české produkci druhé poloviny 19. století a mladší se kromě lidových loutek hojně objevují okázalé profesionální řezby. Postavy odpovídaly běžnému, zprvu přebíranému, internacionálnímu repertoáru.

Dřevěné, mistrně řezbované, polychromované, vždy nádherně kostýmované, noblesní loutky rozechvívaly především dospělé publikum podivuhodnými příběhy neohrožených rytířů, prostopášných šlechticů, krvelačných loupežníků, pokorných světců, spanilých milovnic, démonů a rafinovaných sluhů. Marionety pocházejí pravděpodobně z jihovýchodní Asie. V Evropě zdomácněly, neboť svými výrazovými prostředky dokonale vyhovovaly dobové touze člověka po emocionálním zážitku. Dokázaly lépe než živý herec ilustrovat postavy zjednodušené barokní dramatikou na vyhraněné typy. Komorní prostor imitované barokní kukátkové scény s malovanými plátěnými dekoracemi měnily v očích publika v pomyslný

svět bez hranic, v němž bylo možné cokoliv. Svým poručíkům zajišťovaly hlavně skromnou obživu po několika generacích, ale mnohým bezpochyby přinášely i naplnění uměleckých ambicí.

Přestože koncem 19. století již marionetářství ztrácelo svůj původní význam, přetrvávalo až do poloviny 20. století, kdy bylo vlastně administrativním zásahem zrušeno. Produkce kočovných marionetářů znamenaly v historii čes-

kého divadla 18. a 19. století ojedinělý fenomén komediantského divadla typů, jaké předtím existovalo v každé evropské národní divadelní kultuře. Svou jedinečností divadelní formy provozované začátkem národního obrození na venkově v národním jazyce bezpochyby plnily funkci českého divadla a podílely se na formování české divadelní kultury. Jejich nesmírná popularita založila silnou a vlivnou loutkářskou tradici, v níž se

kanonizovaly konvence marionetářské techniky s výraznými místními, resp. národními atributy. Hlavní principy, svébytná stylizovanost a jedinečný výrazový potenciál kočovného loutkového divadla mají díky této tradici trvalou a svým způsobem závaznou platnost i pro současné loutkářství.

PhDr. Jaroslav Blecha

VZPOMÍNKA NA SVÁŤU MACOUNA (6. 10. 1928 ČAŇA (SLOVENSKO) – 7. 2. 2014 HRADEC KRÁLOVÉ)

Vzpomínka? Spíš vzpomínání. Vzpomínka je jen záblesk ve vědomí. Vzpomínání je trvalé a na delší dobu a na mnoho především hezkých příhod. Konec života Svatopluka Macouna (a říkejme mu jak za mlada jen Sváťa) nijak veselý nebyl, ale sobotecké vzpomínání na něj takové je. Byli jsme v lehkotletickém oddíle výborná parta, všichni naplnění snahou pro oddíl vítězit. Ten, kdo nás vedl, už není. Mnozí z nás odešli již před ním, aby razili cestu tam, kam se nikomu nechce, a přesto tam musí. Ale řada nás ještě žije, abychom tohle vzpomínání stále nesli v hlavách a obnovovali si je.

Je a není to zvláštní: na některé rodáky a dlouholeté obyvatele se tak širou a dlouze nevzpomíná, spíš se zapomíná. A pak přijde někdo, kdo se tady v Sobotce ani nenarodil, krátce se tady ohřeje, pak vykoná to své, co mu osud uložil, a zmizí ve světě za jinými cíli, městu Sobotka z očí. Jen kousíček srdce on tady zanechal a sebe v srdcích jiných. Ani se mi dnes nechce věřit, že jinoch jen o 5 – 6 let starší dokázal vše zorganizovat – založit oddíl a přivést ho do krajského a celostátního působení, postavit sice malinký, ale zato náš sobotecký stadiónek na plácku sokolského cvičiště za sokolovnou, a hlavně tvrdě nás vytrénovat. Až později jsem si uvědomil, že jeho působení bylo kupodivu hlavně morální, dávalo sebevědomí, učilo zodpovědnosti, a to i zdravotní a životosprávné. Samozřejmě v Sobotce byli a vyrostli i jiní takoví velikáni v práci s mladými, ale tenhle sport nám imponoval, a tak se na něj nezapomíná. A bylo nás hodně.

Sváťa Macoun jako svazový rozhodčí u stojanů skoku do výšky. Zapisovatelka zády otočená je Liduška Holá (provdaná Kazdová)

Letos na podzim to bude už neuvěřitelných 66 let, kdy to kolem běžecké dráhy začalo a kdy my kluci – nastupující sobotečtí lehkotletičtí dorostenci – jsme začali pod skutečně laskavými ochrannými křídly soboteckého Sokola sportovně vyrůstat. To byl podzim 1948, po zátokovské londýnské olympiádě.

S významným porozuměním města a s pomocí školy a dobrovolníků z veřejnosti stadiónek rostl tak, že už 3. 7. 1949 mohl být slavnostně otevřen a uskutečněny na něm první atletické závody. Byla to doba, kdy se takováto činnost mládeže velice podporovala. Ovšem mnoho z toho zbylo na nás. Všechny těžkosti i věci příjemné kolem té „naší“ stavby popsal Sváťa v níže uvedeném článku. Sváťa, tvrdý trenér a výborný kamarád, nás trénoval podle nejlepších soudobých metod, třeba in-

tervalová cvičení. A také až úmorně dlouhé nácivky předávek ve štafetách, dokud vše nešlo naslepo. Lecjakými způsoby podněcoval, abychom pak s emblémem Humprechta na prsou poráželi obdobné týmy z mnohem větších měst. I s příjemnou podporou sobotecké veřejnosti. Sváťa přítom procházel hladce Obchodní akademií v Mladé Boleslavi a ani jsme nevěděli, že právě složil maturitu. Nikdy se z tréninku neomluvil a kvůli nám se vzdal i svého vytrvaleckého tréninku i své možné běžecké kariéře.

Neuvěřitelně rychle zvládl zkoušky na oficiálního svazového rozhodčího lehké atletiky. Vysoký blondák v bílé košili s velkým odznakem svazového rozhodčího pak poletoval po stadiónku od disciplíny k disciplíně a kontroloval průběh soutěže a správnost měření. Při rozhodcovském

Již prořídí sestava pětadesátníků (a více) o posvícení 1999 při oslavě 50 let otevření stadionku (zleva): Miloslav Šulc, Josef Král, Stanislav Houzvička, Josef Honc, Svatopluk Macoun, Václav Jirků, Přemysl Dolenský, Josef Jindra, Václav Antoň, Jaroslav Jirků a u stolu sedící (aby se vešel do záběru) Dobroslav Berka

výkonu byl vždy nekompromisní a nestranný. A právě z této jeho činnosti je jediný dobový obrázek jeho osoby. Jiné jeho fotografie se nenašly. Pěstoval v nás mladé atletické závodníky, se kterými se pak jaksi samozřejmě počítalo v kraji na různých mistrovstvích i pro mezikrajová střetnutí. Povědomí o našem oddíle zakotvilo i do krajů jiných. Atletice se záhy začaly věnovat i sobotecké dívky a do tréninků s nadšením přicházeli i žáci a z nich vyrostly třeba takové individuality, jako reprezentant Mirek Sachomský nebo sportovní redaktor Jarka Suchánek. A ti nikdy nezapomněli, kde jejich sportovní život začal. Vytvořil se i mužský tým, Sváťa běhal 3 000 m, spolupracoval i reprezentant Přemek Dolenský a zimní přípravu vedl desetibojař (mistr Čech) Míla Novotný z Libošovic. Byla to jistě doba určité sobotecké hrdosti a sportovní naděje.

Píšu to takhle proto, aby sobotecký i jiný čtenář pochopil, proč je tento nekrolog oslavný i nostalgický. Jinak by stačilo poukázat na článek, který jsme o naší atletice napsali se Sváťou do Zpravodaje v roce 1999 (ZŠS, č. 4, str. 38). Když jsem si článek teď znovu přečetl, pochopil jsem, že nic lepšího nenapišu. Chybí v něm ovšem to, co opravdu následovalo po 1. 10. 1950, tedy po Sváťově odchodu do základní vojenské služby a jeho trvalém odchodu ze Sobotky. Proč Sváťa nebyl po maturitě v roce 1949 připuštěn ke studiu na vysoké škole, když mozek měl na školy dvě? On sám o tom nechtěl mluvit, ale postupně na povrch vylézalo, že za tím stál posudek jakési „desítkářky“ za kostelem. Dů-

vodem možná byl jeho původ a sport, který v Sobotce rozvinul, pro místní kované soudruhy nežádoucně buržoazní.

O době atletiky po Sváťově odchodu jsem už dávno měl napsat i já. Shromáždit a opsat ze zachovaných záznamů alespoň nejlepší potvrzené výsledky oddílových členů, aby posloužily k porovnání s výkony dnešní sobotecké omladiny stejného věku. Pohříchu jsem to neučinil, ale bude-li

Skupinka bývalých soboteckých atletů v roce 2008 (zleva): Josef Jindra, Svatopluk Macoun, Dobroslav Berka, Václav Jirků, Josef Honc

zájem, snad to pod tíhou Sváťova věčného odchodu, ještě za pomoci dávných a dosud žijících kamarádů z oddílů, do své eventuální věčné indispozice stihnu. Byla to totiž doba nejlepších výsledků jednotlivců.

Sváťa po maturitě z naznačených důvodů jakoby na „čekačce na vojnu“ zastával práci jakéhosi účetního v textilu u Stašků na náměstí. Odtud

také nepozorovaně odbýval telefonické hovory, zajišťující soupeře a termíny příštích utkání. To vedlo k tomu, že naši oddíloví „dálkoplazi“ – vytrvalci, jmenovitě bratři Jirků, Aleš Černý a Dobra Berka, jak mohli, tak postávali před krámem a pískali signál, až jim Sváťa přišel říci, co vyjednal a co je nového. Přiběhl spíše ven, stále totiž žil ve spěchu. A prst a pusu od inkoustové tužky, jak ji pro propisování dokladů slinil. Bylo to k smíchu, ale to byl celý on. V té době byla výkonnost oddílu jako celku na vrcholu. Když jsme pak zůstali bez Sváťovy nenápadné a skromné moudrosti a prozíravosti sami, a já to vedl, poznal jsem, jak je to těžké a jak to neumím. Byl jsem moc mladý a nezkušený, možná mě ovlivnilo i to, že jsem měl ve svých disciplínách opravdu dobrou výkonnost a chtěl ji vedle školy udržet. Ale současně začali odcházet klíčoví závodníci z oddílu mimo Sobotku, a když jsem potom i já odešel na studium do Prahy, byl to opravdový konec. Oddíl prakticky rozpustil sám sebe. Sváťa by si asi

věděl rady a trpělivě by vychoval další sobotecké borce a doplnil oddíl, ale Sváťa tu nebyl. A tak zbyly jenom vzpomínky na takovou malou slávu atletické doby, která by bez něj nikdy nebyla.

Pár řádků výše jsem uvedl, že Sváťa používal leccjaké prostředky k povzbuzení ducha svých svěřenců. Jedním z nich byla oddílová skříňka,

Sváta Macoun (již velmi nemocný) odpočívá na zahrádce (Hradec Králové)

umístěná pod podloubím na hotelu Pošta. V ní hned po každém utkání ohlašoval na stroji precizně napsaný rozpis výsledků jednotlivých disciplín i konečný výsledek střetu. K tomu také současné výkonnostní tabulky v oddíle a také své komentáře k výkonům jednotlivců. A na ty se čekalo nejméně. Chvilil vtipným způsobem a stejně vtipně a ironicky komentoval nezdary. A dost často bylo před skříňkou smíchu až nečekaně. Např. Vašek Antoň, výborný oštěpář, zapomněl přijít na utkání, protože brzo ráno šli na houby. Prohráli jsme právě o ty body, které by on bezpochyby získal. A tak byl z něj „houbař“. Skříňku už četli i mnozí Sobotečtí. Když ke skřínce přišel Vašek (zvaný též Atla), viditelně znejistěl: „Co blbne, dyť to budou všichni číst!“ Houby se pak Vaškovi staly v důchodovém věku osudné, v lese v Polsku zemřel bez pomoci na infarkt, když se ze skupiny přátel vrátil do lesa prohledat ještě jedno mýtko.

Vřelý, řekl bych až synovský, byl vztah nás kluků ke Svátovi. Na utkáních jsme ho chtěli mít za sebou. Jednou to nešlo. Byla neděle a Sváta musel dělat inventuru. Jelí jsme do Liberce na finále nejlepších štafet kraje na 4 x 60 m. Nabíjí Pavlovický stadion, protože se finále běželo v přestávce jakéhosi velkého fotbalu. My jsme měli

na první pozici Mílu Najmana, od kterého jsem kolík přebíral já, pak Standa Houžvička (zvaný Špička) a nakonec Pepík Honc. Byli jsme s Pepíkem Honcem (přezdívka podle Sváti „sobotecká šachová hvězdička“) oba velmi dobří a velmi vyrovnaní sprinteři, v kraji na dorostenecké úrovni v té době dost jistě nejlepší, mně to ale ten den vůbec nešlo. Zato Pepík měl formu jako zvon a fantastickým během za burácení stadionu dotáhl soupeře a zvítězil. Čas rekordní. Sváta na nás čekal na nádraží. Už před tím Standa rozkazoval: „Když s námi nejel, tak mu nic neřekneme!“ Sváta šel za námi jako odpuzený pes, skromně a tiše, a my si ho nevšimli. Normální holčičí uraženost nebo klukovská důležitost našich 15 – 16 let? Bylo to trapné a ještě než jsme došli k závorám, jsem mu řekl, že jsme vyhráli a průměr na jednoho byl 7,4 vteřiny. Spočítal to brisně: „Ale 29,6 – to je krajský rekord!“ A už byl zase náš trenér, který sice s námi nemohl, ale duchem byl s námi. Možná ten rekord už nikdo nepřekonal a my jsme už neměli příležitost. Podobných příhod bylo hodně.

Musím opustit Svátu Macouna jako Sobotáka, atleta, trenéra, kamaráda a uvést už další údaje z jeho života. Narodil se v Čani na Slovensku (tenkrát na hranici s Maďarskem) jako

třetí dítě rodičům Františkovi a Josefě Macounovým. Předcházeli ho jako rodáci z Čani sestra Milada (narozena 22. 7. 1925, později jako učitelka Koldovská v Sobotce a profesorka Střední průmyslové školy textilní v Jilemnici) a bratr Ladislav (narozen 11. 6. 1927, inženýr ekonom, ekonomický ředitel textilky v Liberci – byl to právě on, kdo inicioval stavbu stadiónku za sokolovnou, tragicky zahynul na motocyklu 4. 6. 1962). Otec František byl úředníkem finanční stráže, rodina byla v roce 1938 ze Slovenska vypuzena zpět do Čech do Sobotky. Otec František byl v roce 1944 zatčen a uvězněn v koncentračním táboře Terezín, tělesně vyčerpán se v květnu 1945 vrátil, krátce pracoval pro obecní úřad a po několika měsících zemřel. Maminka Josefa zemřela v Sobotce v roce 1982 ve věku 91 let. Otec, matka i bratr Ladislav mají hrob na soboteckém hřbitově.

Po dvou letech základní služby byla jeho ročníku prodloužena základní služba na tři roky a Sváta pochopil, že je to pro něho smrtící. Zorientoval se v situaci, uvědomil si, že v tomto režimu už vyšší vzdělání nezíská a podepsal službu v armádě. A protože armáda není složena jen ze zelených mozků a potřebuje ke své existenci i mozky excelentní, začal se odborně vzdělávat, učil se jazyky a poměrně záhy dosáhl vysokých štábních funkcí, nakonec s hodností podplukovníka. Na rok 1958 připadá jeho služební cesta do Indonésie, v roce 1959 to byl Egypt a rok 1960 je rokem jeho pobytu opět v Indonésii. Vždy jako expert letištní služby. Dne 29. února 1964 se oženil s o 13 let mladší Pražačkou Hanou Halimichovou, spolu pak absolvovali vojenské pobyt v Přerově, Zvolenu, Bechyni a až do výslužby (1995) sloužil v Hradci Králové. Mluvil anglicky, německy, španělsky, rusky a portugalsky (což později uplatnil také v profesi soudního překladatele).

Sám letec nebyl, ale organizace čehokoliv, samozřejmě tedy i provozu letišť, byla vždy jeho silnou stránkou, což víme už ze Sobotky. Narodily se jim dvě děti – Tomáš a Veronika. (Syn Tomáš se také upsal armádě, dosáhl stejné hodnosti a k tomu i titulu inženýra.) Sváta v Hradci

Hrob Sváti Macouna na Lesním hřbitově v Hradci Králové

Králové nenechal mozek odpočítat, vrátil se k šachům a jako byl oporou hráčského týmu v Sobotce, byl jím i v Hradci Králové, kde dlouhá léta vedl šachový oddíl Slavie Hradec Králové a kde se také věnoval výchově šachové mládeže.

Poslední léta jeho života byla

pro něj hodně těžká. Několik let usilovně přemáhal obvyklé nemoci stáří, vysoce aktivní a precizní mozek začal ochabovat víc a víc a pohybové orgány postupně vypovídaly poslušnost. Zemřel po dlouhé vleklé nemoci v Domově pro seniory s pečovatelskou službou v Černožicích u Hradce Krá-

lové. Jeho hrob je na Lesním hřbitově v Hradci Králové.

Povědomí úzkého přátelství mezi Svátou a jeho sportovními odchovanci v Sobotce se projevovalo oboustranně, ale osobních setkání přesto mnoho nebylo. Neúprosné povinnosti a tak jen telefonicky. Navštěvoval zde, dokud ještě žila, maminku, ale s námi se sešel jen náhodně. Až když se blížilo padesáté výročí otevření stadiónku, domluvili jsme se s ním a spolu s Dobrou Berkou jsme mu do Hradce dovezli písemné materiály k napsání článku, o kterém se výše už dvakrát psalo. A v přiloženém dopise pak pochválil, že po jeho odchodu jsme byli ještě lepší a pronikli i nad krajové zápolení. Hlavní ale bylo, že přijel na to setkání o posvícení roku 1999, na slavnostní posezení na Bůrovně po 50 letech. Pak došlo k setkání v ještě omezenějším počtu v Sobotce v prosinci 2008 a pak už jenom smutné fotografie: odpočinek na lavičce zahrádky a pak jenom hrob na Lesním hřbitově. A hrobem všechno končí. Nebo nekončí?

Josef Jindra

KRAJANSKÉ HROBY

Mezi krajanské hroby nepočítáme jen hroby těch, kdo se na Sobotceu narodili nebo zde dlouhou dobu žili. Patří sem i další osobnosti, které tu žily jen krátce, které o našem kraji psaly apod.

Jednou z nich byla i Aloisie Čelakovská, roz. Knafová. Narodila se 13. srpna 1837 v Chomutově (jiné zprávy udávají, že v Jaroměři). Byla dcerou tamního lékaře, od roku 1864 manželkou významného českého botanika, profesora Univerzity Karlovy Ladislava Čelakovského (29. 11. 1834 – 24. 11. 1902), který v Chomutově krátce učil na gymnáziu. S ním se stala příslušnicí vrcholné české společnosti. Zde nezůstala jen pasivní ženou vynikajícího vědce, navíc syna milovaného básníka Františka Ladislava Čelakovského. Začala aktivně působit v nejrůznějších spolcích, až se stala sta-

rostkou nejpřednější tehdejší feministické organizace, Ženského výrobního spolku českého. Ten se staral zvláště o vyšší vzdělání žen a také o jejich rovnoprávnost ve společnosti.

Když prof. Ladislav Čelakovský zemřel, žila Luisa Čelakovská u své dcery Olgy Sedláčkové v Dolním Bousově a zde také 15. června 1904 zemřela. Pohřbena je v rodinné hrobce v Praze na Olšanech.

Olga Sedláčková (3. 12. 1876 – 1951) byla manželkou úředníka dolnobousovského cukrovaru Ladislava Sedláčka (1876 – 1948) a velmi dobře fotografovala.

Pro zajímavost uvedme, že i František Ladislav Čelakovský znal dobře Český ráj; pobýval např. v Libuni u P. Antonína Marka.

Karol Bílek

Foto Hana Kábová

KNIHOVNA

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Eva Chodějovská: Humprecht. Italská inspirace v Českém ráji. Dějiny a současnost 36, 2014, č. 4, s. 28-29. Není v posledních letech zvykem našeho časopisu zaznamenávat pro informaci čtenářů časopisecké články. Dnes však uděláme výjimku, protože uvedený článek stojí za pozornost a přináší nový prvek do dosavadních představ o vzniku zámku. Zaměřuje se na italské vlivy, neboť hrabě Humprecht Jan Černín i jeho syn Heřman Jakub byli dobrými znalci italské kultury. Autorka

cituje pasáž z deníku Heřmana Jakuba, jeho dojmy z návštěvy vily kardinála Camillo Pamphili v roce 1680: „Vnitřek mi jaksi připomínal zámek Humprecht – uprostřed byl oválný sál a kolem něho dokola místnosti.“ Domnívá se, že stavbu mohl znát i Humprecht Jan nebo jeho italský stavitel. Článek přináší i další zajímavosti o zámku a jeho stavebníkovi.

Dva příspěvky se soboteckou tematikou otiskl v poslední době Karol

Bílek. První se jmenuje *Plastiky, pomníky a pamětní desky Sobotecka* a vyšel ve sborníku *Mezi kulturou a uměním*. Věnováno Zdeňku Hojdovi k životnímu jubileu (Nakladatelství Lidové noviny a Národní galerie v Praze 2013, s. 196-201), druhý s názvem *Čestní občané města Sobotky* byl zařazen do sborníku *Historička československé demokracie*. K životnímu jubileu Evy Brokové (Masarykův ústav a archiv AV ČR, v.v.i., Praha 2014, s. 80-87).

ŠKOLNÍ STRÍPKY

BESEDA A AUTORSKÉ ČTENÍ

Dne 11. dubna 2014 zavítal do sobotecké knihovny spisovatel Jan Opatřil, který představil našim druhákům a třetákům své tři knihy. Jejich hlavním hrdinou je kapřík Metlík a jeho dva kamarádi – kapřík Šupinka a kapřík Břeťa. Mladý spisovatel zaujal děti svým vyprávěním o knížkách, přečetl dvě kapitoly a pobavil děti svými ilustracemi. A protože je vystudovaným rybářem, dozvěděly se děti hravou formou mnoho zajímavostí ze života pod vodní hladinou a některé ukázaly i své přírodovědné znalosti. Nakonec si mohly zakoupit knihu nebo

alespoň malý upomínkový předmět v podobě pravítka, záložky do knihy nebo placku s kapříky.

Postřehy dětí ze 2. A:

- * Oliver: Líbilo se mi, jak kapřík Metlík zachránil Pepu.
- * Matěj: Příběhy byly napínavé.
- * Saša: Mně se líbil 1. díl – Nový domov a 2. díl – V řece. A líbil se mi kapřík Břeťa.
- * Viktorka: Měli tam opravdu krásné knížky.
- * Deniska J.: Kapřík Metlík byl zachránce Pepy.

Mgr. Květoslava Šourková

ŠKOLNÍ ROK V ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLE

V letošním školním roce navštěvovalo naši pobočku základní umělecké školy na pět desítek malých muzikantů. Hráli na klavír, zobcovou flétnu, trubku, housle, kytaru, keyboard a zpívali. Celkem je vyučovalo pět učitelů, z nichž tři dojížděli z Jičína. Vedle malých hudebníků v naší škole pracovaly ještě dvě desítky tanečnic pod vedením paní učitelky Duškové.

Během roku jsme společně připravili několik koncertů a vystoupení, podíleli jsme se na akcích města (vítání občánků, slavnost při udělování čestného občanství), na programech základní školy (slavnost k 10. výročí česko-polské spolupráce), připravili jsme koncert pro mateřskou a základní školu, zahráli jsme v Libošovicích v domě pokojného stáří, v mateřské

škole a při besedách pořádaných tamní knihovnou. Své muzikantské dovednosti naše žákyně uplatňují i v Recitačním studiu Šrámkova domu.

Velkou radost máme z toho, že pět našich žaček a jejich rodičů mělo výdrž a letos absolvují ve hře na klavír. Jsou to Anita Bonková, Žofie Buchalová, Kateřina Linková, Daniela Pažoutová a Aneta Slavíková. Žofie

Buchalová navíc byla vybrána a vystoupí na slavnostním vyřazení všech absolventů jičínské ZUŠ 13. 6. v Porotním sále jičínského zámku.

Na závěr školního roku připravujeme taneční vystoupení (9. 6. v 17.00 v Solnici) a závěrečný koncert (11. 6. ve spořitelně).

Od příštího školního roku nás všechny čeká jedna velká změna. Základní škola potřebuje třídy, které nám poskytuje, pro svoji výuku a proto jsme se dohodli s městem, že naše pobočka bude od příštího školního roku působit v prostorách spořitelny. V těchto dnech dokončujeme úřední

záležitosti a potom už nás čekají „jenom“ ty praktické: stěhování, uklízení...

Děkuji všem dětem a kolegům za jejich práci, městu, rodičům a učitelům základní školy za spolupráci a přeji všem hezké dny.

*Petra Matoušková,
vedoucí pobočky ZUŠ*

LITERÁRNÍ EXKURZE

V pondělí 31. března 2014 je la naše třída 8. A na literární exkurzi do Prahy. V osm hodin jsme se sešli před školou a vyrazili jsme autobusem směr naše hlavní město.

Den v Praze jsme zahájili návštěvou Strahovské knihovny, kde byl v roce 1953 otevřen Památník národního písemnictví, který je dnes ústředním literárním muzeem, v němž se nachází přes dvě stě tisíc svazků knih. Jedná se tedy o cenné místo, neboť zde můžeme najít několik set let staré knihy, které mají nevyčísitelnou historickou hodnotu. Samotná knihovna je rozdělena na dva sály – Filozofický a Teologický sál. V Teologickém sále se nachází Strahovský evangeliář, jeden z nejcennějších rukopisů 9. – 10. století, který je napsán na pergamenu zlatým písmem latinsky. Skutečnou chloubou sbírky jsou české prvotisky. Na Strahově je jich šestnáct. Knihovna obsahuje také mnoho jiných historicky cenných tisků: cestopisy, herbáře, zeměpisné atlasy a spisy hvězdáře Tycho Brahe. Stropy obou sálů jsou zdobeny freskami, které dodávají místu podivuhodnou atmosféru.

Po prohlídce Strahova jsme se přesunuli autobusem na Vyšehrad, kde jsme si nejdříve prohlédli areál parku. Viděli jsme i Myslbekova sousoší inspirovaná Jiráskovými českými pověstmi. Čtveřice sousoší se nejdříve nacházela na Novém Městě v Praze, ale po 2. světové válce byla přemístěna na Vyšehrad. Po parku jsou rozmístěna tato sousoší: Záboj a Slavoj, Přemysl a Libuše, Ctirad a Šárka, Lumír a Píseň. Nezapomněli jsme ani na vy-

hlídku, z níž jsme mohli vidět řeku Vltavu a údolí, které se rozprostíralo všude pod námi. Paní učitelka nám vyprávěla pověst o Horymírovi a jeho koni Šemíkovi, která se k tomuto místu váže.

Pak jsme se přemístili na Vyšehradský hřbitov, kde jsme se setkali se jmény významných osobností naší kultury a vědy. Jsou tu pohřbeni slavní hudebníci, výtvarníci, spisovatelé, herci a mnoho dalších osobností. Z těch nejvýznamnějších stojí za zmínku Karel Čapek, Jan Neruda, Bedřich Smetana, Vlasta Burian, Waldemar Matuška ... Viděli jsme také symbolický hrob doktorky Milady Horákové. Na hřbitově se nachází Slavín – společná hrobka významných osobností české kultury, která dominuje celému hřbitovu na Vyšehradě. Celkem je tam umístěno 44 pohřebních kobek a na vrcholu

hrobky je sarkofág, nad nímž se sklání alegorická okřídlená postava „Génius vlasti“.

Exkurzi jsme ukončili návštěvou kasemat, což jsou podzemní chodby bývalé vyšehradské pevnosti sloužící vojenským účelům. Pevnost se začala stavět r. 1654 na základě rozhodnutí císaře Ferdinanda III. Gorlice, sál na konci podzemní chodby, ukrývá šest originálů barokních soch z Karlova mostu. Prošli jsme celou zpřístupněnou část podzemních chodeb a v Gorlici jsme vyslechli zajímavý a celkem podrobný výklad k jednotlivým sousoším.

Počasí nám přálo, nic nám nechybělo a myslím, že se exkurze všem líbila.

Dominika Rejřková, 8. A

OKRSKOVÉ KOLO MCDONALD'S CUPU

Ve čtvrtek 24. dubna 2014 se konalo na jičínském městském stadionu okrskové kolo již 17. ročníku McDonald's cupu. Turnaje se zúčastnilo celkem jedenáct družstev, která byla rozdělena do tří skupin. Náš tým se v základní skupině utkal s výběry z 2. ZŠ Jičín, ZŠ Kopidlno a ZŠ Železnice. Ve druhé skupině byla družstva 3. ZŠ Jičín, 1. ZŠ Jičín, ZŠ Valdice a ZŠ Vysoké Veselí. Ve třetí skupině soutěžila mužstva 4. ZŠ Jičín, ZŠ Veliš a ZŠ Libáň.

Utkání ve skupinách se hrála systémem každý s každým, hrací doba byla stanovena na 1x 15 minut. Postupový systém byl takový, že první mužstva ze základních skupin se mezi sebou utkala v nové skupině o 1. – 3. místo, druhá mužstva o celkové 4. – 6. místo a třetí mužstva o 7. – 9. místo.

V základní skupině jsme se hráli celkem tři utkání. První zápas jsme remizovali s 2. ZŠ Jičín 1:1, kdy naši branku vstřelil Tomáš Žďánský. V

druhém utkání se proti nám postavil výběr ze ZŠ Železnice. Po gólu Jiřího Zmatlíka jsme vedli 1:0 a nakonec se nám podařilo udržet těsné vedení a připsali jsme si důležité tři body. V posledním utkání proti ZŠ Kopidlno se rozhodovalo o vítězství ve skupině. Zápas byl velmi vyrovnaný a napínavý. Bohužel soupeř byl nakonec šťastnější a zvítězil těsně 1:0. Náš tým tedy obsadil 2. místo ve skupině a čekal ho boj o 4. až 6. místo. V následné skupině o umístění jsme prohráli 1:0 s 1. ZŠ Jičín. V posledním utkání proti nám nastoupila ZŠ Libáň. Po gólech Tomáše Žďánského, Adama Stránského a Jiřího Zmatlíka jsme vyhráli jednoznačně 3:0.

Na dobře obsazeném turnaji jsme nakonec obsadili pěkné 5. místo. Do okresního kola postoupili žáci ze 3. ZŠ Jičín, kteří v turnaji zvítězili, a žáci ZŠ Kopidlno, kteří obsadili 2. místo.

Naši školu reprezentovali: Tomáš Žďánský (2), Jiří Zmatlík (2), Radek Žďánský, Lukáš Chrupa, Pavel Račko, Jakub Stránský, Adam Stránský (1), Josef Karban, Michal Šaradín, Lucie Schönová a Ema Nierostková. Všem hráčům a hráčkám bych chtěl poděkovat za bojovnost a dobrou reprezentaci školy.

Mgr. Martin Munzar

BESEDA O ŽIDOVSTVÍ A HOLOCAUSTU

Židovství a holocaust je celosvětově hodně probírané téma už více než 60 let. Existuje hodně odborníků a lidí, kteří se o toto téma zajímají a snaží se připomínat ostatním osudy lidí z koncentračních a vyhlazovacích táborů. Na lidi, kteří nám byli hodně podobní, ale měli mnohem horší osudy než my. Na tento námět se uspořádala 12. března 2014 ve škole beseda s paní doktorkou Dubinovou, která nám ještě více přiblížila dění za druhé světové války z pohledu Židů. Nejdříve nám vyprávěla o událostech, kterým předcházelo vybudování táborů a ghatt.

Dále o tom, jak se asi museli lidé věznění proti své vůli cítit, když přišli o svou rodinu a domov. I po tolika letech si klademe otázky typu – Jaké to bylo za druhé světové války? Jak se cítili lidé odtržení od své rodiny a deportovaní do vzdálených a krutých míst? Do koncentračních a vyhlazovacích táborů ne-

byli deportováni jen Židé, ale i lidé jiného náboženství a také ti, kteří byli politicky nepohodlní tehdejšímu režimu a další. Ten, kdo se do tábora dostal, měl jen malou šanci přežít, ale i přesto to dokázalo mnoho lidí. Informací, které jsme se v průběhu besedy dozvěděli, bylo opravdu dost a díky foto-

grafii, jež nám paní doktorka Dubinová průběžně promítala na interaktivní tabuli, jsme si mohli lépe představit celkové dění. Beseda se nám líbila a byla velmi zajímavá.

Eliška Hegrová a Iveta Račková, 9. A

EXKURZE DO NÁRODNÍHO MUZEA

Dne 31. března 2014 jsme se vypravili na exkurzi do Národního muzea, kde bylo naším cílem projít si dvě tematicky odlišné výstavy. Vyjeli jsme asi v osm hodin ráno a zhruba v půl desáté jsme byli na místě. V Národním muzeu se nás hned ujala paní průvodkyně. Nejprve jsme zhlédli výstavu s názvem „Já na to mám“, která je určena žákům 2. stupně základních škol. Milá paní průvodkyně nám hned ze začátku rozdala desky s pracovními listy, které jsme po dobu výstavy měli za úkol vyplňovat. Naše odpovědi jsme si zároveň společně průběžně kontrolovali a vyhodnocovali. Výstava byla zaměřena na peníze, seznámili jsme se tedy s historií a vývojem platidel a řekli si, jaký měla význam v minulosti a jaký dnes. Po této výstavě, která trvala asi jeden a půl hodiny, jsme dostali prostor na malé občerstvení, neboť za necelou hodinku nás čekala výstava druhá. Tentokrát na téma „Legionáři a vznik Československa“. Pojednává o tom, kdo se zasloužil o vznik státu a jak

stát vypadal, kdo to byli legionáři, jaký byl jejich osud. Na tyto otázky nám průběžně opět odpověděla paní průvodkyně a my si její odpovědi zaznamenávali do desek a vypracovávali opět různá cvičení. Po půldruhé hodině

výkladu se s námi rozloučila a my se jí vydali na cestu domů. Tato exkurze do Prahy se nám myslím vcelku vydařila a my jsme zase o pár informací chytřejší.

Nikola Löřincová, 9. A

JEZDECKÝ KLUB

JARO 2014 V JEZDECKÉM KLUBU SOBOTKA

Jarní sportovní sezonu jsme začali přímo u nás pořádáním jarních jezdeckých závodů, které tentokrát připadly na velikonoční víkend. Proto se také jela nejvyšší soutěž, parkur stupně L, jako Cena velikonočního beránka. Na programu bylo celkem pět

skokových soutěží, ve kterých nakonec odstartovalo 112 soutěžících. Počasí závodům přálo a kvetoucí stromy u závodišť dodávaly soutěžím pravou jarní atmosféru.

V soutěži ZZ pro jezdce nebo koně startující maximálně druhým

rokem zvítězil nejmenší koník v poli startujících – klisna plemene hafling Arezza obrocká s jezdcem Jiřím Kašpárkem z JK Vrchovany Obrok. Druhá byla Šárka Jansová s Amigo z JK Mira Hnanice. Třetí místo získala Kateřina Tarasová s Rony z JK Sezemice.

Vítěz Ceny velikonočního beránka přebírá cenu v podobě živého velikonočního beránka, foto: Lenka Janatková

V druhé soutěži se sešlo 31 startujících. Zvítězila Šárka Jansová s Amigo z JK Mira Hnanice. Druhá byla opět klisna plemene hafling – Cabina obrocká s Jiřím Kašpárkem. Dokázala tak, že vítězství její stájové kolegyně v předešlé soutěži nebyla žádná náhoda. Haflingové totiž v nižších soutěžích dokáží směle konkurovat velkým koním. Třetí místo připadlo Věře Borecké s Fanky z JK Černožice.

Nejvíce soutěžících měla soutěž stupně Z, kde se sešlo 36 dvojic. Většina koní byla velmi dobře připravena, a tak do rozeskakování postoupily dvě třetiny startujících dvojic – přesně 23 dvojic. Vyhrála Ludmila Zářecká s koněm Werdi z JK Plundra. Druhá skončila Lucie Kořínková se Scarborough z SK Zebínský dvůr a bronzovou příčku vybojovala k radosti

Soboteckých domácích zástupkyň Lenka Matunová s klisnou Kassia.

V soutěži stupně ZL startovalo 23 dvojic. V rozeskakování byla pak nejrychlejší Lucie Kořínková se Scarborough z SK Zebínský dvůr před druhým Matoušem Kořínkem s Lyrou. Tentýž jezdec obsadil i místo třetí s klisnou Victory, reprezentující Stáj Nový Dvůr Volanice.

Poslední, nejvyšší soutěží dne byla soutěž L* – již zmiňovaná Cena velikonočního beránka. Nastoupilo k ní sice pouze 9 dvojic, ale velmi kvalitních. Čtyři z nich pak absolvovaly základní kolo bez trestných bodů a postoupily k rozeskakování. K vidění byla opět spousta krásných výkonů. Po napínavém souboji, ve kterém rozhodovaly setiny sekundy, zvítězil Milan Plundra na Lapentti a mimo finanční dotace si odvezl ze Sobotky i živého velikonočního beránka. Druhou Janu Černou s Faith z JK Černožice čekal také velikonoční beránek, ale tentokrát ve sladkém provedení, stejně jako v případě místa třetího, které připadlo Darině Kricnarové z JK Gotex.

PŘÍRŮSTKY

Po závodech, ve středu 23. dubna, přivedla klisna Drakona na svět své čtvrté hříbě. Tentokrát je to klisnička po holandském hřebci Guidam Soh, která dostala jméno Dračice. O dva

týdny později jsme se dočkali ještě jednoho hříbátka. Klisnička jménem Arwen spatřila světlo světa 12. května. Její matkou je bílá klisna Abigail a otcem oldenburský vraník Clin d'Or.

Obě holčičky se mají čile k světu a v budoucnosti budou jistě platnými posilami našeho sportovního snažení.

Za JK Sobotka Mgr. Alena Brixí

Jednodenní klisnička Dračice dělá čest svému jménu, foto: Lenka Janatková

Jeden den stará klisnička Arwen. Její zbarvení v dospělosti je zatím hádankou, foto: Lenka Janatková

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

BLAHOPŘEJEME

Osmdesátiny slavil 5. května znamenitý český malíř a grafik **Jiří Bouda**. Důstojný pokračovatel v díle svého otce Cyrila Boudy, po němž zdědil i lásku k Českému ráji a Podkrkonoší. A také k Sobotce. S manželkou Janou vystavoval v Šolcově statku, známý je jeho grafický list z roku 1998, Sobotka z ptáčích perspektivy. Nezapomeňme na další velkou lásku Jiřího Boudy, již jsou nádrazí, vláčky a vše další, co souvisí s kolejovou dopravou. I zde se sobotečtí sběratelé mohou chlubit souborem grafických exlibris. A věřili byste, že Mistr dojel roku 2003 z Prahy do španělského Santiaga de Compostela, o tři roky později z portugalského Lisabonu do Prahy a v roce 2009 z Prahy skoro až do Paříže. A to vše na obyčejném jízdním kole? Klobouk dolů! Kdo tomu nevěří, ať si přečte právě vydaný autorův Poutnický deník!. Bohatě ilustrovaný a v krásné úpravě ho právě vydalo plzeňské nakladatelství Cyklotrasy.

Věra Plívová-Šimková je známá česká filmová režisérka, zaměřená svou tvorbou na dětského diváka. A je rovněž podkrkonošskou vlastenkou, rodácký z Lomnice nad Popelkou, žijící trvale v Chuchelně u Semil. My jí kromě jiného vděčíme za velký dárek

pro náš kraj: do kulís Vesce a do okolí Libošovic a Mladějova umístila dějiště svého úspěšného filmu Přijela k nám pouť. Děkujeme – a snad se na nás nebude zlobit, když prozradíme, že 29. května slaví 80. narozeniny. Gratuluje-

me!
A do třetice! Učitel a spisovatel **Miroslav Procházka** z Pecky se dožívá 16. června rovněž osmdesátin. Od mládí literárně činný, pro nás asi nejznámější svými povídkami a fejetony uveřejňovanými v okresních novinách. A hrstka jeho soboteckých kolegů a žáků si jistě připomene jeho roční působení na zdejší škole, když byl překládán a šikanován za svůj odpor k „normalizaci“. Tak hodně zdraví, pane inspektore!

A alespoň stručně připomeňme také dva čerstvé šedesátníky. 24. 5. 1954 se narodil Lomničák **Zdeněk Fišera**, dlouholetý pracovník ČSD, který se vypracoval v úspěšného historika. Uveďme alespoň jeho nejznámější knihy: Okresní muzeum v Mladé Boleslavi vydalo Hradý a tvrze na Mladoboleslavsku (2002), z nakladatelství Libri známe: Skalní hrady zemí Koruny české (2004), Jeskynní hrady střední Evropy (2005), Encyklopedie městských bran

(2007), Encyklopedie městských věží (2006), dvoudílné Historické radnice Čech, Moravy a Slezska (2009-2010), a nejnovější knihu Loupeživí rytíři a zemští škůdci Království českého a jejich sídla vydala agentura Pankrác (2013). Ve svých článcích se mj. zabýval i problematikou opevnění města Sobotky. Těšíme se na další díla!

Šedesátiny slaví 29. května také sklářský výtvarník **Miloš Jírovec**. Absolvent Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě, dlouhá léta žije a tvoří ve Světlé nad Sázavou. Působil zde ve sklárnách Bohemia, nyní jako odborný učitel tamní Umělecko-průmyslové akademie. Jeho nádherná zrcadla, vitráže a další díla zdobí řadu kostelů a jiných objektů u nás i v zahraničí. V jeho stopách jde úspěšně i syn Aleš. Rád se vrací do rodného kraje, do Dobšic, vystavoval např. ve Starých Hradech nebo při 1. rodáckém sjezdu v Libošovicích. Tak ještě mnohokrát na shledanou v Českém ráji!

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a úspěchů v dalším životě!

Karol Bílek

KULTURNÍ KALENDÁŘ

- 31. 5. 1774 se narodil v Mladé Boleslavi zakladatel sobotecké lékárny **Antonín Fierlinger st.**
- 7. 5. 1794 se narodil **Michal Čakrt**, mydlář, městský radní a divadelní ochotník v Sobotce.
- 24. 5. 1814 zemřel sobotecký purkmistr **Jan Dominik Kristián**. Město řídil od roku 1796.
- 4. 6. 1814 se narodil ve Vyskři dlouholetý dolnobousovský lékař **MUDr. František Mrázek**.
- 20. 6. 1864 se v Sobotce narodil **Eduard Pohnert**, viceprezident vrchního zemského soudu.
- 17. 6. 1874 zemřel **Jan Šolc**, rodák z Leštiny, vlastenecký kněz, spolupracovník Ant. Marka.
- 23. 6. 1874 zemřel dlouholetý sobotecký kantor a regenschori (do r. 1866) **František Kendík**.
- 28. 5. 1884 se narodil prezident ČSR **Edvard Beneš**, čestný občan města Sobotky.
- 30. 5. 1884 se narodila malířka **Milada Špálová-Benešová**, která tvořila i na Sobotceku.
- 15. 6. 1884 zemřel sobotecký kupec a purkmistr **Alois Šolc**, zvolený poslanec z roku 1848.
- 6. 5. 1894 se narodil skladatel a kapelník **Jan Uhlíř**, autor pochodu Pod Humprechtem.

20. 5. 1894 zemřel učitel **Josef Zdenko Pryl**, autor turistického průvodce Českým rájem.
 2. 6. 1894 se narodil **ing. arch. Vít Švandrlík**, výtvarník a známý hasičský pracovník.
 24. 6. 1904 se narodil ve Veliši náš spolupracovník, spisovatel, a muzejník **Jan Knob**.
 30. 5. 1914 se narodil **prof. Václav Kamelský**, spoluvůdce řady ročníků Šrámkovy Sobotky.
 13. 6. 1914 se narodil mnohaletý účastník Šrámkovy Sobotky doc. ČVUT **František Malý**.
 16. 6. 1914 se v Sobotce narodil **prof. Jaroslav Divíšek**, architekt, malíř a ilustrátor.
 21. 5. 1924 zemřel **Václav Pažout**, úředník okresního výboru, knihovník, nadšený sokol.
 25. 5. 1924 se v Libošovicích narodil básník **Dušan Pala**, syn hudebního kritika Frant. Paly.
 29. 5. 1924 se v Sobotce narodil přední člen skautského oddílu **Josef Mrva**, zvaný Tintá.
 8. 6. 1924 zemřel mladoboleslavský gymnaziální profesor, krajský historik **František Bareš**.
 1. 5. 1934 se v Libošovicích narodil **Oldřich Tyrychtr**, novinář a šlechtitel květin v Turnově.
 4. 5. 1934 zemřel osecký rodák **Jaroslav Pažout**, historik, profesor učitelského ústavu v Jičíně.
 29. 6. 1934 zemřel malíř **Adolf Kašpar**, autor soboteckých ilustrací k Raisovu Skleníku.
 9. 5. 1944 zemřel dolnobousovský učitel a novinář **František Kučera**, rodák ze Samšiny.
 25. 5. 1944 zemřel dlouholetý dolnobousovský kaplan a markvartický farář **Jan Hrachovina**.
 6. 6. 1954 zemřel sobotecký rodák **Miloš Pelda**, ředitel Živnobanky a vůdčí krajský činitel.
 4. 5. 1964 zemřel řídicí učitel a významný hasičský pracovník **Emil Karpaš** ze Hřmenína.
 26. 5. 1964 zemřel hudební kritik **František Pala**, přítel Fráni Šrámka a Josefa B. Foerster.
 17. 5. 1974 zemřela populární hostinská ze soboteckého hotelu Pošta **Anna Pavlousková**.
 28. 5. 1974 zemřel **ing. František Landovský** z Mladějova, prof. Vysoké školy zemědělské.
 31. 5. 1984 zemřel v Sobotce malíř **Josef Fafek-Solan**, který zde v posledních letech bydlel.
 16. 6. 1994 zemřela oblíbená sobotecká učitelka a kulturní pracovnice **Stanislava Kaprálová**.
 25. 5. 2004 zemřela sobotecká dětská lékařka a čestná občanka města **MUDr. Marie Kafková**.
 29. 5. 2004 zemřel emeritní sobotecký děkan **P. Vlastimil Punčochář**.

PODĚKOVÁNÍ

Po vleklých a nepříjemných dohadách se zástupci města Sobotky došlo konečně k napojení všech občanů Staňkovy Lhoty na nově zbudovaný vodovodní řád. Za dotčené občany, kteří téměř dva roky řešili tuto situaci, bychom chtěli poděkovat za trpělivost a vstřícnost vedení společnosti Agrochov a.s. Sobotka, které vyčkávalo s odpojením původního připojení pitné vody k těmto obyvatelům.

Halbichovi, Pickovi, Macounovi

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Únor 2014

Dne 21. února zemřel ve věku 68 let pan Alexander Šindelář ze Sobotky.

Březen 2014

Dne 28. března zemřela ve věku 84 let paní Jaroslava Ježková z Dolního Bousova.

Dne 29. března zemřel ve věku 91 let pan Václav Krouský z Dolního Bousova.

Dne 29. března zemřela ve věku 67 let paní Marie Linková, rozená Tlášková z Dolního Bousova.

Dne 31. března zemřel ve věku 87 let pan Bohumil Drbohlav z Mladějova.

Duben 2014

Dne 7. dubna zemřela ve věku 70 let paní Marie Pažoutová, rozená Ortová z Rovně.

Dne 9. dubna zemřel ve věku 83 let pan Karel Lenc z Dolního Bousova.

Dne 22. dubna zemřel ve věku nedožitých 74 let pan František Čížek ze Sobotky.

Dne 30. dubna zemřela ve věku 46 let paní Martina Javůrková, rozená Bočková z Dolního Bousova.

Květen 2014

Dne 4. května zemřel ve věku 76 let pan Jan Hlaváček z Dolního Bousova.

Dne 8. května zemřela ve věku nedožitých 90 let paní Vlasta Havránková z Rovně.

Dne 12. května zemřel ve věku 55 let pan Josef Ron z Rovně.

Dne 24. května zemřel ve věku nedožitých 85 let pan Ladislav Rychna z Batína.

Červen 2014

Dne 2. června zemřel ve věku 56 let pan Libor Mocák z Oseka.

JUBILEA

15. 4. oslavila 80. narozeniny paní **Jiřina Konečná** z Trní. Narodila se v hájence, má tři sourozence. Čilá a pracovitá paní vůbec na ta léta nevy-
padá. Paní Konečná vyprávěla, co za celý život dělala. Pracovala ve Škodovce, dále v JZD, na začátku dojila krávy ještě ručně. Přitom se starala o rodiče. Pak šla pracovat do zahradnictví v

Oseku. Dále pracovala ve sklárně jako brusička skla. Umí také ševcovinu, šila boty. V důchodu šla pracovat ještě do Fruty, odtud šla mýt nádoby Na Syrovandu a nakonec znovu uklízela ve Frutě. Nyní si s manželem užívají dů-
chod. Paní Konečné přejeme hodně zdraví, spokojenosti a stále úsměv na tváři.

18. 4. oslavila 80. narozeniny paní **Jaroslava Horáčková** ze Staňkovy Lhoty. Nyní bydlí v Hradci Králové. Blahopřání jí dovezla dcera, Jaruška má trochu zdravotní problémy. Tak paní Horáčkové přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a pohody do dalších let.

Hana Rulcová

V Ý Z V A POLITICKÝM STRANÁM, HNUTÍM A OBČANSKÝM SDRUŽENÍM V SOBOTCE

Redakce ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVY SOBOTKY připravuje speciální vydání Zpravodaje. Obsahově by mělo být z velké části věnováno podzimním komunálním volbám. V době uzávěrky tohoto vydání ještě nebyl oznámen termín těchto voleb. Lze je předpokládat v období od poloviny měsíce září 2014 do poloviny měsíce října 2014. Zpravodaj – speciál by měl vyjít v dostatečném časovém předstihu před volbami (předpoklad je buď konec měsíce srpna nebo začátek měsíce září – podle termínu voleb).

Všem kandidujícím stranám, hnutím a občanským sdružením vymezíme ve Zpravodaji DVĚ STRANY. Na nich by měly čtenářům – voličům přiblížit hlavní body svých volebních programů, seznámit je se jmény navrhovaných kandidátů – a být nejsou volby vedení města přímé – tak i se svými návrhy kandidátů do funkce starosty a místostarosty, pokud takovou ambici mají.

Podklady pro svoji DVOJSTRANU odevzdejte do Městského kulturního střediska nejpozději do 30. 9. 2014.

Podklady, dodané po tomto termínu, nebudou s ohledem na nutnost dodržet datum uzávěrky obsahové, grafické a organizační přípravy Zpravodaje využity.

Redakce Zpravodaje očekává, že všechny kandidující subjekty využijí možnosti otevřeně prezentovat svoje záměry. Speciální vydání Zpravodaje bude dodáno do VŠECH DOMÁCNOSTÍ V SOBOTCE A V PŘIPOJENÝCH OBCÍCH. Tím kromě vlastních předvolebních aktivit umožníme všem kandidujícím subjektům oslovit prostřednictvím Zpravodaje všechny voliče.

Redakce ZŠS

INZERCE VE ZPRAVODAJI ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Forma a ceník inzertního rámečku

120mm x 180mm (polovina strany ZŠS na šířku) 1000 Kč

120mm x 90mm (čtvrtina strany ZŠS na výšku) 500 Kč

60mm x 90mm (osmina strany ZŠS na šířku) 250 Kč

POKYNY PRO INZERENTY

Inzerci dodat nejpozději v den uzávěrky na adresu mks@sobotka.cz

Formát .doc, .jpg, .pdf

Platbu lze uskutečnit hotově nebo na fakturu

Další informace na tel.: 493 571 618

58. ŠRÁMKOVA SOBOTKA

NORMA - POSOUVÁNÍ HRANIC

Sobota 28.6.

11:00 BarCamp: Maturita – zkoušky dospělosti? | Městské divadlo | konference o současných podobách češtiny

19:00 Atentát | sál spořitelny | komponovaný pořad k 100. výročí od vypuknutí 1. světové války | vstupné: 50 Kč

20:00 Fantasía | zahrada Šrámkova domu | autorské čtení členů básnické skupiny (Adama Borzič, Petra Řehák a Kamil Bouška)

22:00 Proč? | zahrada Šrámkova domu | projekce filmu o fotbalovém chuligánství | vstupné: 50 Kč

Neděle 29.6.

10:00 Slavnostní zahájení festivalu | sál spořitelny | režie: Adam Rut

13:00 Poetické odpoledne | zahrada Šrámkova domu | procházka po soboteckých prostranstvích s divadlem a recitací | režie: Lada Blažejová

14:30 Písničky pro hlavy sádrový | Šolcův statek | pořad ke kulatým výročí narození a smrti Karla Kryla

17:00 Koncert duchovní hudby | kostel sv. Maří Magdaleny | vystoupí věhlasní sólisté Miroslav Kejmar a Aleš Bárta | vstupné: 100 Kč

20:00 Recitál Jiřího Schmitzera | zahrada Šrámkova domu | koncert osobitého českého herce a písničkáře | vstupné: 150 Kč

Pondělí 30. 6.

09:00 Vývoj pojetí normy v teorii jazykové kultury | sál spořitelny | přednáška Mgr. Kamilly Smejkalové, Ph.D.

14:00 Ať vás blechy štípou celou noc / Hou, Hou, Halilou! / Dobrodružství pana Q. | Městské divadlo | představení dětských divadelních souborů | režie: Lada Blažejová

16:00 Ženich pro Marcelu | Dům s pečovatelskou službou | beseda k rozhlasové hře | host: Přemysl Hnilička.

17:30 Autorské čtení Marka Tomana | zahrada Šrámkova domu

19:30 Maršo vorijla | Městské divadlo | příběh dvou žen poznamenaných válkou v Čečensku v podání Divadla Dagmar Karlovy Vary | vstupné: 100 Kč

22:00 Společnost mrtvých básníků | městský park | vzpomínkový pořad Císařova nového divadla na nedávno zesnulé autory

Úterý 1. 7.

09:00 Otisky literárního povědomí ve vybraných učebnicích literatury | sál spořitelny | přednáška Mgr. Andrey Králíkové

11:00 Autorské čtení Dany Raunerové | sál spořitelny

14:00 Vernisáž výstavy Jany Vackové | Šolcův statek – Galerie Karla Samšišniáka

16:00 Lidojedi | Dům s pečovatelskou službou | beseda k rozhlasové hře | hosté: Petr Pýcha a Aleš Vrzák.

17:30 Autorské čtení Lenky Sobotové | zahrada Šrámkova domu

20:00 Zrní | zahrada Šrámkova domu | koncert kladenské hudební skupiny | vstupné: 150 Kč

Středa 2. 7.

09:00 Jazyková norma, její aspekty, zdroje a proměny | sál spořitelny | přednáška Mgr. Martina Beneše

11:00 Autorské čtení Jana Táborského | sál spořitelny

15:00 Dneska jsme dál, aneb děti velkoměsta | Městské divadlo | představení Dětského divadelního studia Prahy 5

16:00 Occupy Prague | Dům s pečovatelskou službou | beseda k rozhlasovému pořadu | host: Dan Moravec

17:30 Autorské čtení Jana Trachty | zahrada Šrámkova domu

19:30 Tomáš Svoboda: Srnky | Městské divadlo | divadelní soubor TY-JÁ-TR/HRO-BESO Praha a jeho pohádka pro všechny odrostlé zoufalce | vstupné: 100 Kč

22:00 Annešanté | zahrada Šrámkova domu | koncert plzeňské (nejen) šansonové kapely | vstupné: 50 Kč

Čtvrtek 3. 7.

09:00 Výslovnost odsud poďad' neboli ke způsobu existence zvukové normy češtiny v rámci řečové reality | sál spořitelny | přednáška PhDr. Pavla Machače, Ph.D.

13:00 Pocta panu Hrabalovi | Šolcův statek | vzpomínkový pořad na největšího českého pábitele

16:00 Zlomátka | Dům s pečovatelskou službou | beseda k rozhlasové hře | hosté: Hana Kofránková a Jiří Hromada.

17:30 Autorské čtení Vilmy Kadlečkové | zahrada Šrámkova domu

19:30 Andrzej Saramonowicz: Testosteron | Městské divadlo | drsná komedie o mužském pohledu na svět z dílny Divadla Point Prostějov | vstupné: 100 Kč

22:00 České století – Je to jen Rock'n'roll (1976) | zahrada Šrámkova domu | projekce epizody z úspěšného televizního cyklu o české historii 20. století | vstupné: 50 Kč

Pátek 4. 7.

09:00 Comenia Script – Psací písmo nejen pro děti | sál spořitelny | přednáška MgA. Radany Lencové, Ph.D.

13:00 Kurt Gebauer – Lapidárně | Šolcův statek – Lapidárium | vernisáž výstavy.

14:00 Mezi literaturou a divadlem | zahrada Šrámkova domu | prezentace sebraných spisů Jana Grossmana

17:30 Autorské čtení Jitky N. Srbové a Olgy Stehlíkové | zahrada Šrámkova domu

19:30 Večer dílen | sál spořitelny | závěrečné vystoupení účastníků studentských dílen Šrámkovy Sobotky 2014

22:00 Učitelská dílna | malý sál sokolovny | závěrečné vystoupení účastníků učitelské dílny Šrámkovy Sobotky 2014

Sobota 5. 7.

10:00 Dětská dílna | zahrada Šrámkova domu | závěrečné vystoupení účastníků dětské dílny Šrámkovy Sobotky 2014

10:30 Kocour v botách | zahrada Šrámkova domu | klasická francouzská pohádka v podání LD Maminy Jaroměř | vstupné: 20 Kč

11:00 Nešišlej! | Městské divadlo | logopedické písničky pro odvážné děti a jejich rodiče | vstupné: 50 Kč / děti 30 Kč

14:00 To byl sobotecký muzikant | zahrada Šrámkova domu | vzpomínkový koncert na kapelníka a učitele Josefa Janků

18:00 OTK + Prague Conspiracy | zahrada Šrámkova domu | hudební tečka festivalu | vstupné: 120 Kč

Doprovodné akce:

V Městské knihovně Fráni Šrámkova bude po celou dobu festivalu probíhat výstava Plakáty Jana Schmidta.

V Domě s pečovatelskou službou bude od pondělí do čtvrtka v době poslechů rozhlasových pořadů možno zhlédnout výstavu Autismus v říši slov.

V malém sále Sokolovny bude od pondělí do pátku možné na vyžádání zhlédnout výstavu Normy Šrámkovy Sobotky.

V sobotu 5. července proběhne TŘEŠŇOVÝ JARMARK. Od 7:00 se můžete těšit na regionální produkty a rukodělné výrobky.

Učitelská základna EXOD pořádá VÝLET DO LIBUNĚ. Zde navštívíme místní faru (působíště pátera Antonína Marka, přítele a spolupracovníka Josefa Jungmanna) a také výstavu obrazů Františka Kavána. Odjezd ve středu 2.7. v 13:00 od budovy Základní školy. Pro zájemce mimo EXOD je cena výletu 100 Kč.

Změna programu vyhrazena! V případě změny programu anebo místa jeho konání z důvodu nepříznivého počasí budou diváci o novinkách včas informováni.

Na pořady v Městském divadle je nutná rezervace míst, která se týká i držitelů permanentek. Rezervaci lze uskutečnit pouze v den konání daného pořadu v MIC Sobotka nebo na tel.: 493 571 587.

Bližší informace naleznete v programové brožuře nebo na stránkách www.sramkovasobotka.cz.

V průběhu festivalu vychází časopis Splav!

Festival se koná pod záštitou Rady Královéhradeckého kraje.

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE V SOBOTCE

HERECTVO NA DRÁTECH

Výstava

20. 5. - 31. 10. 2014

zámek Humprecht

Výstava loutek potulných marionetářů.

KONCERT NA HUMPRECHTĚ

Koncert

21. 6. 2014 / 17:00

zámek Humprecht

Smíšený pěvecký sbor Bendl - Stojmír pod vedením Pavly Těšínské vás zve na poslech lidových písní, africké zpěvy a soudobé tvorby.

ŠRÁMKOVA SOBOTKA

Festival českého jazyka, řeči a literatury

28. 6. - 5. 7. 2014

KURT GEBAUER - LAPIDÁRNĚ

Výstava

4. 7. 2014 - 21. 6. 2015

Lapidárium Šolcova statku

Vernisáž výstavy se koná 4. 7. 2014 ve 13:00

TŘEŠŇOVÝ JARMARK

Jarmark

5. 7. 2014 / 9:00

Přijďte ochutnat koláčky od soboteckých baráčníků, navštívit tradiční vetešnický koutek.

TO BYL SOBOTECKÝ MUZIKANT

Koncert

5. 7. 2014 / 14:00

zahrada Šrámkova domu

Vzpomínkový koncert na soboteckého kapelníka pana Josefa Janků

DAVID VÁVRA

Beseda

13. 7. 2014 / 14:00

Šolcův statek

Beseda s hercem a architektem panem Davidem Vávrou

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová

Redakční rada: K. Bílek, M. Jalovecký, J. Janatka, Z. Krámek,
A. Pospíšilová, M. Sekerová, P. Štěřbová,

Grafická úprava: Adéla Hošková

Tisk: RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911-19

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 7. 2014